

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΕΛΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Α1.Σ2.Φ14.0022

Νῆσεις

ΕΚΚΙ ΤΟΥ ΔΙΕΠΟΝΤΟΣ ΤΑ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΔΟΔΟΦΟΝΙΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ἀναγνωρίζω ὅτι ὁ πρηνγκτευόμενος ἀνωτέρως, τῶν δυνάμεων τοῦ ὑποθέσει, πολλὰ ἔχει γὰ ὑπερπηδήτη μεγάλα προσκόμματα καὶ ὅτι μεγίστη ἀπαιτεῖται π. οσιχὴ ἵνα μὴ ἐπὶ ὑφάλων προσκρούσῃ.

Δὲν ἐπιλανθάνομαι δὲ καὶ τοῦ λογίου τῶν ἀρχαίων «οὐ παντός πλεῖν εἰς Κόρινθον. ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἔργου μου ἐφαρμόζεται· ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀναλορίζομαι τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις πρὸς ἐμβριθῆ ἀνάπτυξιν ζητήματος, ὅπερ «Δηλίου δεῖται κολυμβητοῦ». Ἀλλὰ πιστεύων ἀδυστάτως, ὅτι μικρὰ μόνον νύξιν ἐπὶ τοιούτου ζητήματος θέλει προκαλέσει σπουδαίως τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀπανταχοῦ ἐλλήνων πατριωτῶν, ἤδη μάστιστα, ὅτε ἐπίκειται μεγάλη διὰ τὴν Ἀνατολὴν πολιτικὴ μεταβολή, ὁ δὲ ἐλλητισμός ἀσπαίρων ψυχorroγγεῖ ἐξ ἀπρονοησίας, ἵνα μὴ τι ἄλλο εἶπω τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἀναλαμβάνω θαρροῦντως τὸ ἔργον. Πέποιθα δὲ ὅτι κατὰ τὰ ἄλλα θὰ τύχῃ τῆς ἐπιεικοῦς κρίσεως τῶν ἀναγνωστῶν.

Τὴν ἀπελευθερωθεῖσαν μικρὰν ταύτην γωνίαν (ἣν εὐφήμεως οἱ τοῦκοι ἀπεκάλεσαν τσοτζούκ Μώριελικηράλ, ἢ τὰ μικρὰν τῶν Πελοποννησίων ὑποτελῆ ἡγεμονίαν) ἀπὸς ὁ ἐλλητισμός ἐθεώρησεν, ὡς τὸ μόνον κέντρον ἐνεργείας, ὑπερ τῆς μελλούσης αὐτοῦ ἐνότητος. Μετὰ ἀγίας δὲ ἐλπίδας, ἀείποτε τὸ βλέμμα πρὸς αὐτὴν ἀεικίζων, ἐφρονεῖ ὅτι καὶ εἰ διέποντες καὶ κυβερνησόμενοι

τες ἐκάστοτε αὐτήν, οὐδόλως θὰ ἐξέκλινον πορείαις μὴ ἀγούσης εἰς τοιοῦτον σημεῖον. Ἄλλ' ὅμως, μοιραῖως συνέστη το ἐναντίον· ἐν τούτοις τὴν ἀδράνειαν καὶ ὀλιγωρίαν τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν κατὰ καιρὸς κυβερνήσεων, οὐδεὶς ποτέ ἐτόλμησε νὰ χαρακτηρίσῃ εἰκότως.

Ἐκαστος ἐπρωτίμα μάλλον νὰ μὲνῃ πλανῶν καὶ πλανώμενος μετὰ τῶν πολλῶν, ἢ ἐρευνῶν καὶ ἐξακριβῶν τὴν ἀλήθειαν, νὰ ψάλλῃ, ὡς ἔδει, Ἱερεμιάδας. Ἀπαισιόδοξος νὰ κληθῇ οὐδεὶς, φαίνεται ἐπεθύμει.

Ἐν πρώτοις δὲν εἶναι οὐδὲ ὀλίγα οὐδὲ ἀσήμαντα τὰ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνοῦ γεγονότα, ἅτινα ἐχαλάρουν τὰς μεταξὺ ἐλευθέρων καὶ ὑποδούλων ἐλλήνων δεσμούς. Αἱ ἐσωτερικαὶ ἐπαναστάσεις καὶ ἀνωμαλίαι κατέρριπτον τὸ γόητρον τῆς βασιλείας, ὅπερ ἐσήμακε πάλιν, καὶ ἰδίως παρὰ τοῖς ὑποδούλοις. Οἱ ὑποδούλοι τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος θεωροῦν ὡς ἄλλον διάδοχον Κωνσταντῖνον τοῦ Παλαιολόγου, πρωτίστως δὲ τὰς τοῦ μέλλοντος ἐλπίδας· τὸν εἰς αὐτὸν συγκεντρῶνουσιν. Ἀλλὰ βασιλεὺς ἀνίκανος νὰ διοικήσῃ μικρὰν γωνίαν, ἐξελέγχεται ἀνίκανος καὶ νὰ ἐκτελέσῃ μεγαλῆτερα καὶ δυσχερέστερα ἔργα. Πρὸ πάντων ὅμως τὰ κείρια κατὰ τῆς μεγαλῆς ἰδέας κτυπήματα προήλθον ἐκ τῶν δύο ἀποπειρῶν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ὑποδούλων. Τῇ συγκαταθέσει τοῦ βασιλέως Ὁθωνοῦ ὑπεκινήθη ἡ κατὰ τὸ 1841 ἐπανάστασις τῆς σημερινῆς Κρήτης. Καὶ ὅμως μετὰ τὴν ἐκρήξιν αὐτῆς οἱ εἰς Κρήτην κατερχόμενοι, ἀξιωματικοὶ, ὀπλαρχηγοὶ καὶ ἐθελονταὶ πρὸς δοῦναι τῶν ἀγωνιζομένων, καταδιωχθέντες δι' ἐθνικῶν πλοίων καὶ συλλήφοντες παρὰ τὸν Μαλιάν, διλυθῆσαν, κακῆν κακῶς δέσπον κακουργῶν. Οὕτω δὲ, ἐγκατελείφθησαν οἱ δυστυχεῖς Κρήτες εἰς τὴν μακρὰν τῶν ἀγρίων ὀρδῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας, οὗς περιεσύναξεν ὁ

Σουλτάνος πρὸς καταπολέμησιν αὐτῶν. Δι' αἰμάτων λοιπὸν καὶ πικροσιδῶν κακώσεων ἀπέτιταν πρώτοι οἱ Κρήτες τὴν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν καὶ εἰς τὸν βασιλέα Ὁθωνα ἀφοσιώσιν των. Τῇ συγκαταθέσει ἐπίσημοῦ βασιλέως Ὁθωνοῦ ὑπεκινήθη ἡ ἐπαναστάσις κατὰ τὸ 1854 τῆς Ἡπειροθεσσαλίας. Οἱ Κρήτες τὴν πορὰν ταύτην, διδαχθέντες ἐκ τῶν παθημάτων τοῦ 1841, οὐδεμίαν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς τὰς ἐπηγήσεις καὶ προτροπὰς του. Ἄλλ' ἡ διεξαγωγὴ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ τούτου κινήματος δὲν ὑπῆρξεν οὐδ' ἐμφρονετέρα οὐδὲ πατριωτικότερα. Δὲν ἐξετάζομεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἀκαταλληλότητος τοῦ χρόνου, ὅτι τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ἀφοῦ ἡ Δύσις εἶχε συμμαχήσει μετὰ τῆς Τουρκίας κατὰ τῆς Ρωσίας, ἀν καὶ ἔ' αποτελέσματα μεγάλως ἐσπείρισαν εἰς τὸ ἐλεύθερον καὶ δούλον ἔθνος, ὡς χαρακτηρισθῆν τυφλὸν ὄργανον τῆς Ρωσίας, τυφλότερον καὶ αὐτῶν τῶν Σλάβων, οἵτινες τότε οὐδεμίαν ἔδωκαν προσοχὴν εἰς τὰς πρὸς ἐπανάστασιν παροτρύνσεις αὐτῆς. Ταῦτα εἶναι δευτερεύον ζήτημα. Οἱ ὑποδούλοι εὐλόγως θὰ ἐκρίνον, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν κράτος εἰσέλασθαι καὶ ἐκτελέσασθαι ὑπὲρ τῆς ἀπελευθέρωσός των, ἀλλ' ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ ἄμετέλε, τὸ ἔργον, ὑπέκρινε εἰς ἀνωτέραν βίαν. Τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι ἡ κακὴ καὶ ἀδέξιος διεύθυνσις (α), ἡ εἰς χεῖρας τῶν αὐλοκράτων παρὰδοσις τῶν πάντων, καὶ αἱ κατὰ τὴν ὑποδούλων διαπλοαὶ βίαιαι βιοπραγαίαι καὶ ἀρπαγαίαι ὑπὸ τῶν ἐλευθεριῶν των, αἵτινες τὰ διαρπαζόμενα μετέφερον ἀκικῶς ἐντὸς τοῦ κράτους, ἐπάλου δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῶν πόλεων. Διότι εἰς τὴν καταλήστευσιν καὶ οἱ ἐπὶ τῶν ἐλλήνων ὑπῆλθον, ἐν ἰσημοῖα πρὸς τοὺς Τούρ-

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ Α(α) Ὁμοῦ
τοῦτο δυστυχῶς, μ' ἄλλα τὰ παθήματα τοῦ παρελθόντος κειτὸν δὲ συμβαίνει, ὡς ἐκ τῆς κομμυτακῆς τῶν ἀρμοδίων ἐπιμονῆς.

κους, τὰ δὲ ὑπ' ἀμφοτέρων διαρπαζόμενα ἑθεωροῦντο νόμιμος τοῦ πολέμου λεία! Τὰ ἀδικαιολόγητα ταῦτα συμβάντα, ἥσαν τὰ χαλαρώσαντα τοὺς δεσμούς τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἢ δὲ ἀνάμνησις αὐτῶν ἐπηρεάζει καὶ μέχρι σήμερον τοὺς ὑποδούλους.

Ἄλλ' ὅμως πάντα τ' ἀνωτέρω εἰσὶ μηδὲν παραβαλλόμενα πρὸς τὰ μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος μέχρι σήμερον γεγονότα.

Ὅτε μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος ὁ Κ. Ἑλληώτῃς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας ὡς ἑτακτος ἀπειταλμένος, ἐλόμισεν πρὸς τὴν προσωρινὴν κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος ἐμπιστευτικὰς τῆς Κυβερνήσεώς του ὁδηγίας καὶ ὑποσχέσεις, αἵτινες, περιετρεφόντο εἰς τὴν διατήρησιν τῆς μοναρχικῆς μορφῆς τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, εἰς τὴν ὀλοσχερῆ πρὸς παρασκευὴν τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμεων τοῦ ἔθνους ἐγκατάλειψιν καὶ τὴν πάντη ἀποχὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἀπὸ παντὸς οἰουδήποτε, κατὰ τῆς ὁμόρου Ἐπικρατείας ἐπιθετικοῦ κινήματος, πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἑλληνικῶν ὀρίων, ἢ ἐπιδοθῆ δὲ, εἰς μόνην τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόρων τῆς ἐλευθέρας ταύτης γωνίας καὶ ἢ ἀφεθῆ εἰς μόνην τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν, ἢ ἐκλογή τοῦ μέλλοντος ἢ τῆς εἰς τὸν χηρέοντα θρόνον συνταγματικοῦ βασιλέως, τῆς ἀληθῶς ἑλληνικῆς ταύτης, πρωτοτύπου Ἐπικρατείας!

Τοὺς ὅρους τούτους, ἐὰν παρεδέχτο ἢ τότε Προσωρινὴ Κυβέρνησις, ἢτι; συνεκροταίτο ὑφ' ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς τότε πολιτικῆς σκηνῆς δρώντων προσώπων, ὁ κ. Ἑλληώτῃς εἶχεν ὑποσχεθῆ τὴν πρὸ τῆς Ἀγγλίας, παραχώρησιν τῆς Ἑπικρατείας εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Βασιλεῖον! Ταῦτα δέ, πλήρης ἐπιτυχία ἐπικολούθησεν τὰς ἐπιτυχίας τῆς Ἀγγλίας.

Αἱ προτάσεις αὐτῆς ἐγένοντο παραδεκταὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως ὑπὸ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως. Συνεπεί

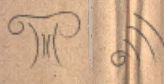
δὲ τούτου ἀνετέθη καὶ ἡ ἐκλογή ἡγεμόνος εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν τῆ ἐνεργείᾳ δὲ αὐτῆς, πολλαὶ διαπραγματεύσεις ἐγένοντο πρὸς πάσας τὰς αὐλὰς τῆς Γερμανίας. Οὐδεὶς ὅμως ἐδέχετο τὴν προσφορὰν ταύτην, ἀναλογιζόμενος τοὺς ὑεσμευτικούς ὅρους, πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας, οὗς ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις ἀπῆτει. Ἡ ἐκλογή ἐπιτεύχθη, ἐν τέλει, καὶ τὸ ἑλληνικὸν στέμμα ἐγένετο ἀποδεκτὸν ἰπὸ τοῦ νῦν βασιλέως τῆς Δανίας, διὰ τὸν δευτερότοκον υἱὸν αὐτοῦ Γουλιέλμον Χριστιανόν, κατὰ τὰς προτάσεις καὶ ὅρους. Μόνον δὲ ὡς ἀντάλλαγμα ἐζητήθη ἡ αὐξήσις τῆς βασιλικῆς ἐπιχορηγήσεως κατὰ 12 χιλιάδας λιρῶν στερλινῶν!

Ἀποθείσεως καὶ τῆς συγκαταθέσεως τῶν λοιπῶν προστατίδων τῆς Ἑλλάδος Δυνάμεων εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, ὁ νῦν βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅστις μετωνομάσθη Γεώργιος, κατήλθεν εἰς Ἀθήνας, ἔνθα μετὰ συγνώμης ὑπεδέχθησαν αὐτὸν, οὐχὶ μόνον οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἀλλὰ καὶ ἅπαντα τὰ σωματεῖα τῶν δούλων ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν. Ταῦτα μάλιστα, μετ' ἰδιάζοντος ἐνθουσιασμοῦ, ἔτρεχον εἰς τὸν τόπον τῆς ὑποδοχῆς, φέροντα εἰς χεῖρας ἕκαστον τὴν χαρακτηρισμένην ἐκάστης δούλης ἑλληνικῆς ἐπαρχίας σημαίαν, ὡς σύμβολον ἐξεγέρσεως ὑπὲρ τῆς ἐνότητος καὶ παγώσεως συμπάσης τῆς ἑλληνικῆς ἐθνικότητος, ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ πρὸ πολλοῦ προσδοκωμένου Μεσσίου. Ἐκτοτε τὸ ἔθνος ἀνέμενε μόνον τὴν ἔλευσιν τοῦ πληρώματος τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ νεώτεροι τῆς ἐποχῆς στιχουργοὶ προήγγειλον καὶ οἱ πολιτικοὶ σχολιασταὶ, ὡς ἄρχοντες καὶ ἡγέται τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐκείνοτε ἐπηγγέλοντο, ὅσάκις ἕκαστος κατελάμβανε τὴν πολυθέλητρον καὶ πολυφέρμον ἐξουσίαν, δι' ἣν λυσσῶδως ἐμάχοντο ἀλληλοδιαδόχως, ἀκατακρηκτίζοντες καὶ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ

κατασπαζόντες οὕτω, τὰς τε δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς τοῦ
ΕΘΝΟΥΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΕΦ' Α ΜΗ ΕΔΕΙ !! Αἰφνης
 ὁμοῦ προέκυψεν ἡ Αὐστριο-Πρωτικὴ ἐπί, καθ' ἣν συμπάσα
 ἡ Εὐρώπη μικροῦ δειν ἤρχετο εἰς χεῖρας, τὸ δὲ ἔθνος ἤ-
 ξατο ἠλεκτριζόμενον ἐκ τῶν περιπέτειων. Τοῦτο βλέποντες
 οἱ φατριάρχαι, ἐθεώρησαν πρόσφορον πρὸς κατευνασμὸν τῶν
 πνευμάτων, ν' ἀποκαλύψωσιν ἐν μέρει τοὺς ἄρους, ὑφ' οὓς
 ἐδέσμευσαν τὸν ἑλληνισμὸν. Καὶ δὴ, ἐν ὀνόματι τῆς Α. Μ.
 τοῦ βασιλέως, ὁ τότε νομάρχης Πατρῶν, ἐδήλωσεν ἐν τιμῇ
 λόγῳ τοῦ ὅτι, ἡ Ἑλλάς θὰ μείνῃ ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ οὐδ' ἐτέρᾳ
 ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ πόλεμος ἔμελλε νὰ καθολικευθῇ!
 Τὴν πολιτικὴν δὲ ταύτην, ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν
 Σ. Βαλαωρίτης μετὰ τοῦ πρώην πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας κυ-
 ρίου Ερσκιν, συνεβούλευσε τῷ ἡγεμονί, κατ' οὗτῆς ὁμοῦ πολλὰ
 ὁ ἑλληνισμὸς τυπῶς εἰσῆκοντι ἐν, ὡς μὴ προσκρούσῃ ἐν ἑλευ-
 θέρω κράτει, συνκισθανόμενῳ καὶ ἐπιδιώκοντι τὴν ἐκπλήρωσιν
 τοῦ προορισμοῦ του. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐπι ταύτην καὶ ἡ
 Ἀνατολὴ ἤ χιτε συμπαρακατασπασμένη. Ἐν Ῥωμοῦν' α δὲ, ἕνεκα
 τῶν γεννηθέντων ζητημάτων ἐκ τῆς ἐξώτειος τοῦ Κουζα καὶ
 ἐν Κρήτῃ, ἕνεκα τοῦ γεννηθέντος ἐσωτερικοῦ ζητήματος με-
 τὰ αὐτῆς καὶ τῆς Πύλης, ἀνεφαίνοντο μελανά νέφη εἰς τὸν
 πολιτικὸν ὄριζοντα τῆς Ἀνατολῆς. Ἄλλ' ὅτε, ἐν μὲν τῇ Ῥω-
 μουτικῇ ἢ διπλωματικῇ κατώρθωσεν ἡ διαλύσις ταῦτα, ἐν δὲ τῇ
 Κρήτῃ, οὐχι, τὰ δὲ πρῶτα κινεῖται εἰς πόλεμον, τότε
 καταφάνισαν τὰ χροῖα ἐλπί, ἀπὸ τῆς πολιτευομένης καὶ γ-
 γέται τοῦ ἑλληνισμοῦ εἶχον ἐν τῷ σώματι τῶν. Τὸ δημοσίον
 φρονιμικ εἶχεν ἐξεγερθῆ ὑπὲρ τῆς Κρήτης ἀκατάσχετον, ἐπί-
 βλαβε δὲ πολιτικῇ, πάντῃ μὲν ἀντιθετῇ πρὸς τοὺς ἄρους τῆς
 ἀγγλικῆς διπλωματικῆς, συμφωνοῦν ὁμοῦ πρὸς τὸν προορισμὸν
 τοῦ ἔθνους. Ἡ σύμπραξις πάντων τῶν κομμάτων ἴσο καὶ

τότε ἡ κοινὴ εὐχὴ τοῦ ἔθνους. Οἱ πολιτικοὶ φατριάρχαι ἐπέ-
 δωκαν τὸ πρῶτον κατ' ἀνάγκην, ἐφ' ὅσον ἤρει νὰ κατα-
 παύσῃ ὁ πρῶτος ἐριθισμὸς τῆς κοινῆς γνώμης, ὅστις, ὡς
 πανταχοῦ συμβαίνει, εἶναι στεγνισμὸς.
 Μετὰ μιν ἐν ὅμοις ἤρχισαν ἀντιδράσεις ἀλλήλοισι, ἐκ-
 μεταλλεῦόμενοι ἕκαστος πρὸς ἴδιον ἑαυτοῦ πολιτικὸν καὶ κομ-
 ματικὸν συρφετόν, ἐν ἀτυχῇ Κρητικῇ ἐπαιστάσει. Αἱ
 ἀλλαγὴ ὑπουργείων, αἱ διαλύσεις Βουλῶν, οἱ ὑπεκυρήσεις
 καὶ καταπαύσεις συνόμα ἐπαιστάσεων καὶ ἐν ἄλλαις ἑλλη-
 νικαῖς ἐπαιστάσει, αἱ ἐσωτερικαὶ διαίρεσεις καὶ ἐξωτερικαὶ ρα-
 διουργίαι καὶ ἐν αὐτῷ ἐπι τῷ τόπῳ τοῦ ἀγῶνος, ἐξ ὧν καὶ ἡ
 ἐκ Κρήτης ἀποστολὴ βουλευτῶν διὰ τὸ ἑλληνικὸν κοινοβού-
 λιον, τὰ πάντα τέλος, ὑπο ἐσωτερικῆν καὶ ἐξωτερικῆν ἐπομὴν
 ἐξεταζόμενα, προεδήλουν ὅτι ἡ ἐθνικὴ ὑπάθεσις, εἶα ἡ
 τῆς ἐξώτειος τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος, εἶχε περιπέσει
 εἰς ἐλπίς ἀδεξιῶν χεῖρας.
 Ἐν τοιαύτῃ θέσει πραγμάτων δὲν ἔμεινε ἑτέρα λύσις, ἢ ἡ
 τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν Κρητῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ
 δόγματος τῆς ἀκεραιότητος τῆς Τουρκίας, καθὰ καὶ εἰς τὰς
 περὶ Κρήτης ἐνεργείας τῆς ὑπεδείκνυεν ἡ Εὐρωπαϊκὴ διπλω-
 ματικῆ. Οἱ πολιτικῶ ὁμοῦ ἄρχοντες ἡμῶν οὐδὲ ἐπὶ τῇ βάσει
 ταύτῃ εἰργάθησαν. Μάτην οἱ ἀτυχεῖς Κρήτες δι' ἀλλεπαλ-
 λήλων παρακαλέσεων ἐξελιπάρον τοὺς διέποντας τὰ τοῦ
 ἔθνους πρὸς τοιαύτην τινὰ λύσιν, δι' ἐκθέσεων καὶ ὑπομνη-
 μάτων, δι' ἀπιστολῆς πληρεξουσίων καὶ ἀντιπροσώπων τῆς
 τε Γενικῆς τῶν Κρητῶν Συνελεύσεως, ὡς καὶ τῶν ἐν γένει
 μετὰ τοῦ ἐπικρατήτου λαοῦ ἐνεργούντων τὸν πόλεμον ὀπλαρ-
 χητῶν. Πάντες οἱ ἐντεταλμένοι οὗτοι, ἐπιχειροῦμενοι εἰς τὸν
 τόπον τῶν, οὐδὲν παρήγγον ἀγγέλμα μετ' ἑαυτῶν ἔφερον, ἢ
 τὸ φυχρὸν καὶ ἐγοιστικὸν δόγμα non possumus τῶν ἐν

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΜΟΥΡΓΙΟΥ

Ἀθηναίους πολιτευομένων, τῶν νεωτέρων τούτων ὀπαδῶν τῆς
Ῥωμαϊκῆς Θεοκρατίας!

Ἄλλ' ὦ; εἰ μὴ ἤρκει ἢ ἐπὶ πάντων ἀδιζήτης καὶ ἐλευνὴ
πολιτικὴ τῶν ἀρχόντων τούτων, συνδούλευταν ἐν τῇ κρισι-
μωτέρᾳ τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος τῆς Κρήτης στιγμή, τὸν νεα-
ρὸν Γεώργιον, καὶ συνάψῃ τὸν μετὰ τῆς Ῥωσικῆς Δυνα-
στείας γάμου του. Μικρὰ πολιτικὴ νοημοσύνη ἀπαιτεῖτο ὅπως
προΐδῃ τις, τὰ δέξθαι ὑπὸ πολιτικὴν ἐπιψιν ἀποτελέσματα
τοῦ γάμου τούτου. Τὴν πραγματοποιήσαν αὐτοῦ ὄφειλον ὡς
ναβάλοι μὲχρις ἀποπερατώσεως τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος,
ὅπως ἀποφύγῃ τὴν ἀντίδρασιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Διπλωμα-
τίας, ἥτις, τὸ ἑλληνικὸν ἀνακτοβούλιον ὑπέθετε ὅτι ἐσύρετο
ὀπίσθεν τοῦ ἄρματος τῶν Ῥωσικῶν κατὰ τῆς Τουρκίας
σκευωριῶν, ἐν αἷς συγκατέλεγον καὶ τὴν ἐξέβρῃν τῶν Κρη-
τῶν. Οὕτω, κατέφερον οἱ πολιτευόμενοι καὶ τὸ τελευταῖον
κατὰ τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος κτύπημα, διότι καὶ λαοὶ καὶ
κυβερνήσεις τῆς Εὐρώπης μετὰ τὸν γάμον τούτου, ἔπαυσαν
ἐνδιαφερόμενοι περὶ Κρήτης, ἐγκαταλείψαντες αὐτὴν εἰς τὴν
τύχην τῆς! Δυστυχῶς καὶ μετὰ τὸ γεγονός τοῦτο ἡ αὐτὴ
σφραγὴ καὶ ἀδέξως ἠκολούθησε πολιτικῶς. Ἐν τὴν ὀσχερῇ
λύσει τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος ἤλιζον ἐκ μόνῃς τῆς ἐπιμ-
βάσεως τῆς Εὐρώπης, ἢ ἐλπίς αὕτη ἐξηλεφθῆ ἤδη. Ἐμενε
λοιπὸν τὴν πρὸς ἐνωτικὴν λύσιν ὡς ἀντάλλαγμα τὸ ἔθνος, ἐπιδιδό-
μενον εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τούτῳ ὄφειλον οἱ πολιτικοὶ τὰ
πάντα δραστήριως καὶ παρασκευάζωσι τοῦλάχιστου ἔκτοτε.

Ἄλλ' οὐδὲ τούτο ἐγένετο. Τὴν Κρήτην ἀφήσαν νὰ χύνη εἴη
τὸ αἶμά τῆς, τὸ δὲ ἔθνος νὰ ἐξαντληθῇ εἰς χρηματικὰς θυσίας
μὴ ἀποδελφύσας παντάπασιν εἰς προπαρασκευασθεὶς πολεμικὰς.
Τουτουτρόπως περιήγαγον ἐπὶ τέλους τὰ πράγματα εἰς τὸ

μᾶλλον ἀπεικταῖον σημεῖον. Ἡ μὲν Κρήτη παρεδόθη ἀνευ
δραμῶν εἰς τὴν Τουρκίαν, ἢ δὲ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι πρῶτον μὲν
ἠτιμιάθη ὑπὸ τοῦ Χόδερτ, κατεδικάσθη δὲ μετὰ ταῦτα καὶ
ὑπὸ Εὐρωπαϊκοῦ Συνεδρίου, τοῦ καὶ διὰ τοῦ γνωστοῦ πρώτο-
κόλλου δεσμεύσασθαι δι' ἰσχυροτέρων ἀλλοτρίων τὰ τε ἐλευθέρην
καὶ δούλον ἔθνος!

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐν συνόψει ἐκτεθέντων ἐξάγεται, ὅτι ὅ-
δέποτε οἱ διέποντες τὰ τοῦ ἔθνους εἰργαστήσαν εὐλακρινῶς, ὅτι
τοῦ μαγικίου αὐτοῦ καὶ ὅτι αὐτὴ νὰ χαλαρώσῃ, τούτου ἂν
ἐκ αὐτοῦ τὰ κατὰ τὸ 1862 ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς διπλωματίας
χαλεθέντα δεσμὰ, κατὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐθνικῶν
πυλῶν. Λέγομεν δὲ χαλαρώσασθαι τῶν δεσμῶν καὶ ὡς τότε τὴν
ἐνωτικὴν, τὴν ἀπόκτησιν προνομίων καὶ ἐλευθεριῶν τοῦ δού-
λου ἔθνους, ἔστω καὶ ὑπὸ τῆν Τουρκίαν, ἀφοῦ καθίστατο ἀδύ-
νατος ἢ ὀλοσχερῆς ἀπελευθέρωσις του. Τοῦ πολιτικοῦ μὲν
πρὸς τὴν πολιτικὴν ταύτην, δὲν ἔπρεπε νὰ ὀδηγήσῃ ἢ ἐσχάτως
ὑπὸ τῆς Ῥωσικῆς χαραχθεῖσα ταύτη ἐπὶ τοῦ Ἐξεγερθεῖσα-
κοῦ, Βουλγαρικῆς καὶ Βοσνιακοῦ ζητήματος, ἢ καὶ ὑπὸ τῶν
λοιπῶν Μεγάλων Δυνάμεων ἐκθύμως ὑποστηρικθεῖσα; ὅτι
ὑπῆρχεν ἐν σχετικῶν προηγούμενον κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἑλλη-
νικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821, μερίτης σημασίας. Ὁ αἰμώτιστος
Ἀλεξάνδρος μὴ δυνάμενος νὰ ἀνατρέψῃ τὰς τυυθῆνας καὶ πρῶ-
τόκληλα, αἰτίνας ἀπέλειπον τὴν Κρήτην καὶ τὴν Σάρον ἀπὸ τοῦ
νὰ ἀπαρτίσῃ ἡμέρας τοῦ ἀπελευθερωθέντος Κράτους, ἐζήτησε
ὑπὲρ αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ προνομία, ὑπὸ τὴν κυριότητα
τῆς Πόρτας, εὐλόγως κρίναντι, διὰ τοῦ μέρους τούτου ἐχα-
λαροῦντο αἱ τουρκικαὶ ἀλύσεις.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

Ἄλλ', καὶ μετὰ τὰ πάθηματ' αὐτὰ καὶ τὰ συμφορὰς αὐτῆς

ἐπιτέθειμεν ἐπὶ οὗτοι, ἀκούετε, εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας τῶν
φιλῶν μας.

Ἦδη δὲ, ὅτε κατέπεσεν ἡ αὐλακαὶ καὶ οἱ ἄλλοτε δεσμοί, οἱ
συσφιγμένοι τὴν Πανελληνίαν Κυβέρνησιν εἰς κοινὴν σύμπρα-
ξιν διεσφάγησαν, δικαιούμεθα νὰ ἀνυσύρωμεν τὸ προσωπικεῖον
τῶν πολιτικῶν μαζῶν ὑποκριτῶν, ἵνα φανῶσιν εἰς τὸ Κοινὸν
γυμνοὶ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς, οἱ χαλκεῖς τῶν ἀλύσεων τοῦ
τε ἐλευθέρου καὶ τοῦ δούλου Ἑλληνισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1878.

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ(α)

(Συζητήσεις ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ τῇ 6]18 Μαρτίου 1864)

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ

Ο Κ. ΓΡΕΓΟΡΥΣ (Mr. Gregory) ἀναστὰς ἵνα προ-
καλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Κοινοβουλίου κατὰ τὰ προαγγελ-
θέντα, ἐπὶ τοῦ ἀτακτιμένου τῆς καταδράσεως τῶν φρουρίων
τῆς Κερύρας καὶ τῆς ἐξουδετερώσεως τῆς Ἰονικῆς χώρας,
ἐδήλωσεν ὅτι ἠλπίζε νὰ τύχῃ τῆς προσοχῆς τῶν ὀλίγων μελῶν
ἕπερ παρευρίσκοντο ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καθότι τὰ πράγματα
περὶ ὧν ἐμελλε νὰ διαλάβῃ εἶχον διεξαχθῆ μετὰ τῆς μεγα-
λητέρας ἀδικίας, βίας καὶ κακῆς πίστεως.
Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔθνος καθ' οὗ ταῦτα διεπράχθησαν ἦν ἀσθε-
νὲς καὶ ἀπροσάτευτον, αὐτὸς ἐπεκαίετο τὴν ἀρωγὴν τοῦ
κοινοβουλίου ὅπως τῷ ἀποδοθῆ ἡ ὀφειλομένη δικαιοσύνη. Ἦτο
βέβαιον ὅτι τοῦθ' ἕπερ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀπο-
καλεῖ ἀπολεμίαν πρόληψιν κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ(α) Ἐν τῇ Ἰαγγλικῇ ἐφημερίδῳ ὁ Χρόνος [Times] τῆς

7]18 Μαρτίου 1864.

πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως δυστυχῶς ὑπῆρχε, καὶ ἡ δημοσία γνώμη δὲν ἦτο ὑπὲρ αὐτῆματος παριστάτων, ἐν εἶδει ἰσολογισμοῦ παραχωρήσεις μὲν εἰς τοὺς ἰσχυροὺς, καταπίσεις δὲ εἰς τοὺς ἀδυνάτους. Μόλι, πλέον ὑπῆρχε τόπος ἐπὶ τῆς ὑψηλοῦ, ὅπου τῆς Ἀγγλίας τὸ ὄνομα νὰ θεωρηθῆται εὐνοϊκῶς, τοῦτο δὲ ὄλω, ἐγκρατεῖται εἰς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑξωτερικῶν ὡς πρὸς τὰς ξένας χώρας. Πρὸ ὀλίγων ἤδη μηνῶν ὑπῆρχε γωνία τις ὅπου τὸ ὄνομα τῆς Ἀγγλίας, ἦν σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν, ὁ δὲ τόπος οὗτος ἦν ἡ Ἑλλάς καὶ αἱ Ἴονιοι νῆσοι. Νῦν δὲ ὀλίγοι τόποι ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς γῆς· ἔνθα νὰ μὴ θεωρηθῆ ἡ Ἀγγλία μετὰ τῆς πρῶτης ὁμοθυμαδὸν δυσημερίας καὶ δυσπιστίας. Καλῶς παρετήρηθη ἐν τῇ Γαλλικῇ Βουλῇ ὅτι ἡ Γαλλία οὐδαμῶς ἐπεμῆκεν εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, καὶ ὅτι ἐκεῖ σήμερον καὶ ἐτιμάτο καὶ ἠγαπάτο· ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας ἡ Ἀγγλία ἤτις εἶχε τὴν παρέξει ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἰδίαν ἀντίληψιν, ἐθεωροεῖτο τῶρα μετὰ ἰδιαιτέρας ἀποστροφῆς ἐν Ἑλλάδι. Ἐμέμνητο οὗτος τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑξωτερικῶν ἐπὶ παρόνοια βία καὶ κινῆ πῆται ἐν τῷ παρόντι ζητήματι· καὶ τοι δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἀπεποιεῖτο, τὰ ἔγγραφα κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ὄφελου νὰ προσαρθῶσιν, ἐφρόνει ὅτι κἀκεῖθεν αὐτὸς ἰκανὰ πειστήρια, ἵνα τοὺς ἐν κατηγορίαν εἰσαξῆ. Ἡ ἀνασκαφὴ τῶν φρουρίων δὲν θὰ ἦτο πρᾶξις πολιτικῆ, καὶ ἂν αἱ Ἴονιοι Νῆσοι ἦσαν ἀποικία ἢ ἐμῆλομεν νὰ ἀφήσωμεν, πόσω μᾶλλον ὅποτε αὐταὶ οὐδὲως ἀπεπέλου μέρους τῆς ἡμετέρας χώρας, καὶ οὐδὲν δικίωμα εἶχομεν ἐπομένως νὰ ἐγγίξωμεν ἐκεῖνα. Ἡμεῖς ἀπηλύθημεν πικρὰς παρατηρήσεις εἰς τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Πρωσσίαν ἕνεκα τῆς βερεως καὶ τῆς ἀδικίας ὧν διετέλου ἔνοχοι, ἐνῶ ἡμεῖς αὐτοὶ καθιστάμεθα ἔνοχοι ἐπίσης πρὸς ἐν ἀσθενέστερον κράτος. Ἡ ἐπικριτήσασα ιδέα ὅτι αἱ νῆσοι ἐκεῖνοι ἀπέπελου

μῆρος τῶν βρετανικῶν κτήσεις, ἢ πᾶσι ἀνάγκη. Ἀφ' οὗτου ἐξ αὐτῶν ἀπέβλεβαν, οἱ Γάλλοι ἐν ἔτει 1800, τὸ δικίωμα αὐτῶν ὡς Κράτους ἀνεξαρτήτου, ὑπάρχει ἐπανειλημμένως ἀνεγνωρισμένον εἰς διαφόρους συνθήκας. Ὅτε δὲ κατέλασεν αὐτὰς ἡ Ἀγγλία, τῷ 1809, ἐπίσημα ἔγγραφα καὶ προκηρῦξει· ἐδήλου ὅτι, ὡς σύμμαχοι καὶ οὐχὶ ὡς κατακτητὰ προσερχόμεθα ἀγνωρίζοντες τὴν ἀνεξαρτήτων Κυβερνήσιν τῆς Βασιλευστικῆς Πολιτείας. Τὸ δ' ἄρθρον τῆς ἐν Βιέννῃ συνθήκης περιεῖχε φητὴν ἀναγνωριστὴν τοῦ δικαιώματος τῶν Ἴονίων ἐπὶ τῶν φρουρίων, ὅπερ ὤφειλε νὰ ἀνήκῃ μὲν ἐπὶ τῆς Ἀγγλικῆς προστασίας. Καὶ κατ' ἐκεῖνας τὰς ὑπερηκόους ἡμέρας ἡ Α. Β. Μ. συνήνευθεν, ὅπως συμβαλεῖ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἴονίων Νήσων ρυθμίσει, πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε τὴν διατήρησιν τῶν φρουρίων καὶ τὴν μεθοδολογίαν τῆς βρετανικῆς φρουρᾶς. Καὶ ὅμως τῶρα οἱ ὑπουργοὶ τῆς βασιλευστικῆς προέβηκον εἰς τὴν κτεπέδωσιν τῶν φρουρίων, οὐ μόνον ἀνεῦ τῆς συναρέσεως, ἀλλ' ἐναντίον τῶν διαμνηστικῶν τοῦ λαοῦ τῆς χώρας ἐκείνης. Ἀπαντῶν ἄλλοτε ὁ εὐγενὴς λόγιος, ὁ πολιτάμενος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ νὰ παραχωρήσωμεν πρὸς τὴν Ἑλλάδα τινὰς μόνον τῶν Ἴονίων νήσων, ἐκήρυξεν, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι παρὰ τῆς πίστεως τῆς ὀφειλομένης ἀπέναντι τοῦ προστατευομένου κράτους, τὰ νὰ ἀρκεῖται ὡς οἰκειοποιηθῶμεν οἰουδήποτε μέρος αὐτοῦ καὶ προσθέσωμεν αὐτὸ εἰς τὸ κράτος μας. Ἄλλ' ἐάν οὐδὲν μέρος τῆς χώρας ἐκείνης ἠδυνάμεθα νὰ κρητήσωμεν, ποῦν δικίωμα εἶχομεν νὰ κατατρέψωμεν τὴν ἐθνικὴν ἰδιοκτησίαν, ἢ ὅποια διήλθε διὰ τῶν χειρῶν ἡμετέρων; Ἄλλοτε ὁ ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐν τῇ συζητήσῃ τῆς Βουλῆς τῶν Διευθυντῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεπελούτο, Ἰουλίου, ὅποτε ὁ λόρδος Μαμέδουρι, ὄμιλον περὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν Ἴονίων Νήσων

ΙΑΚΩΒΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ
ΔΗΜΟΛΟΓΟΥΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣΤΙΚΗΣ
ΜΟΥΣΗΣ ΔΕΟΥΣΩΝ

πρός τὴν Ἑλλάδα ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι ἦτο ἰπιθυμητὸν
 ἵνα καταστραφῶσι τὰ φρούρια καὶ ἐξουδετερωθῶσιν αἱ Νῆσοι.
 Ἐνθυμειτο δὲ τὴν ἰδιόαυτον ἀστυρότητα μὲ τὴν ὁποίαν ὁ
 λόρδος Ῥώσσελ ἀπάντησεν. Ὁ λόρδος Ῥώσσελ εἶπεν, — ὅτι
 καίτοι ἐπίστευεν, ὅτι ὁ λόρδος Μομέσδουρς ἐνόει τὸ ἀντικει-
 μενον ἐφ' οὗ εἶχε φέρει τὸν λόγον, ἐκ τῶν λόγων του ὅμως ἠ-
 δύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι οὐδόπως αὐτὸ ἐνόησεν, ὅτι ὁ εὐγε-
 νὴς λόρδος ἐλάλει περὶ τῆς Κερκύρας, ὡς ἂν αὕτη ἦτο μία
 τῶν ἀποικιακῶν κτήσεις τῆς Α. Μ. ἢν προῦκειτο νὰ παρα-
 χωρήσῃμεν· ὅτι ἀπεναντίας αἱ Ἴονιοι Νῆσοι ἦσαν ἐλεύθερον
 καὶ ἀνεξάρτητον κράτος, ὑπὸ τὴν Βρετανικὴν προστασίαν, καὶ
 οὐδαμῶς κτήμα ἀνήκου τῆ Α. Μ. προσέθηκε δὲ ὁ λόρδος
 Ῥώσσελ τοῦ ἐξῆς ἀξιοσημειώτους λόγους. « Ἐάν ὁ λαὸς τῶν
 Ἰονίων Νήτων συνηνοῦτο μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀπ' αὐτῶν ἐ-
 ξητά-ο νὰ ἀποφραθῶσιν, ἂν τὰ φρούρια τῆς Κερκύρας ὤφει-
 λον ἢ μὴ νὰ διατηρηθῶσιν ». (ἀκούσκατε ἀκούσατε).

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐντιμὸς ὑπουργὸς δυτικῶς ἠδύνατο, χωρὶς
 νὰ ὑποπέσῃ εἰς βλάσφημιν κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ του νὰ πο-
 στήρξῃ τὰ ἀντίθετα. Ἡδύνατο ἴτως νὰ εἶπῃ ὅτι ἐδαπανή-
 σαιμεν σημαντικώτατα ποσὰ διὰ ταῦτα τὰ φρούρια, ἀλλὰ τοῦ
 ἔπραξαν καὶ οἱ Ἴονιοι. Τῆ 19 Μαρτίου τοῦ 1825, ὁ λόρ-
 δος μέγας Ἀρμοστής, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Ἴονιον Βουλὴν
 παρῆστοσαν αὐτῇ τὴν καταρρέουσαν κατάστασιν τῶν φρουρίων·
 ἐφ' ᾧ καὶ ἐψήφισεν ἡ Βουλὴ 164,000 λίρας στερλίνης πρὸς
 ἐπισκευὴν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῶν. Ἐν ἔτει 1833 τὴ Ἴονιον
 Κοινοβούλιον ἐψήφισε 15,000 λίρ. στερλ. προσέτι πρὸς τὸν
 αὐτὸν σκοπόν. Τῷ δὲ 1836 ἡ τακτικὴ συνεισφορά πρὸς διατή-
 ρησιν τῶν φρουρίων καὶ πληρωμὴν τῆς φρουρᾶς ὠρίσθη εἰς
 35,000 περιουθητικά μετὰ ταῦτα εἰς 25,000 λίρ. στερλίνης.
 Ἐρρέθη ὅτι οἱ Ἴονιοι δὲν εἶχον πληρώσει τὴν συνεισφοράν

των· πλὴν ἐάν τοῦτο ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐπιχειρήμα
 εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὤφειλε νὰ προταθῇ εἰς τοὺς
 Ἴονίους πρὶν ἢ προσκληθῶσι νὰ ψηφίσωσι περὶ τῆς ἐν ὧσι τῆς.
 Εἰς αὐτοὺς ἀπεναντίας ὁ λόρδος Μ. Ἀρμοστής διεδήλου, ὅπό-
 τε τῆς ἐπροτάθη ἡ ἔνωσις, ὅτε ἤθελον λάβει πληρεστάτην
 ἐξόφλησιν ἀπάντων τῶν παρ' αὐτῶν καθυστερουμένων πρὸς τὴν
 Α. Μ. Ἀλλὰ καὶ ἀνεκατομύρια εἶχομεν ἡμεῖς δαπανήσαι,
 δι' ἐκεῖνα τὰ φρούρια, οἱ δὲ Ἴονιοι οὐδὲ ὀβολόν, εἰρισκόμεθα
 ἡμεῖς ἐν τῇ θέσει τῶν ἀποχωρούτων μισθῶν, οἵτινες οὐδό-
 πως ἐδικαιοῦντο νὰ καταστρέψωσιν ἢ λεηλατήσωσιν τὸ κτήμα,
 ὅπερ ἔμελλον νὰ ἐγκαταλείπωσι. Διετινέτο λοιπὸν ὅτι ἡ Κυ-
 βέρνησις ἡμῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶχε κατασταθῆ ἔνοχος
 βίας καὶ πικρανομίας πρὸς αὐτὰν τὸν λαόν. Κατηγορεῖ δὲ πε-
 रिπλέον τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ κακῇ πίστει κατὰ τὴν πρὸς τοὺς
 Ἴονίους διαγωγὴν τῆς. Μόνον κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1863
 ἔφρασαν εἰς γνώσιν τῶν Ἰονίων ἢ Συνθήκη, δυνάμει τῆς ὁ-
 ποίας τὰ φρούρια τῶν ἔμελλον νὰ καταδικασθῶσι καὶ ἡ χώρα
 αὐτῶν νὰ ἐξουδετερωθῇ· καὶ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οὐδέ
 λόγον ποτὲ ἤκουσεν ὁ βικαιεὺς Γεώργιος περὶ κατεδαφίσεως
 τῶν φρουρίων, ἐνῶ εἶχεν ὀρίσει τὴν παραχώρησιν τῆς Ἑπτα-
 νήσου ὡς ὄρον ἀπαραίτητον (sine qua non) τῆς ἀποδοχῆς
 τοῦ Ἑλληνικοῦ στέμματος. Ἐν δὲ τῇ ἐν Λονδίῳ συνειτυ-
 ξει πάται αἱ συμβαλλόμεναι Δυνάμεις εἶχον τοὺς πληρεξου-
 σίους τῶν, παρεκτός τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.
 Ἀληθῶς ἡ Ἑλλάς προσεκλήθη ἵνα ἀποστείλῃ τὸν ἑαυτῆς
 πληρεξούσιον, ἀλλ' ὅταν αὐτὸς ἀφίκετο, ἡ ὑπόθεσις εἶχεν ἐν-
 τελῶς ἐπιπραχθῆ καὶ ἡ πρώτη Συνθήκη ὑπογραφῆ, ἀφίνουσα
 τὰς τῆς τῆς Δυνάμεις νὰ συντάξωσι ἔπειτα χωριστῶν μετὰ
 ΜΟΥΣΤῆρ Ἑλλάδος Σύμβασιν, καὶ ἐπιβάλλοντα οὕτω εἰς αὐτὴν
 τὴν ταπεινώσειν τοῦ νὰ παραδεχθῆ Συνθήκην ὑπὸ το-

ΙΑΚΩ ΒΑΤΕΙΩ
 ΔΗΜΟΤ. ΚΕΝΤΡΟΣ
 ΜΟΥΣΤῆρ Ἑλλάδος Σύμβασιν, καὶ ἐπιβάλλοντα οὕτω εἰς αὐτὴν
 τὴν ταπεινώσειν τοῦ νὰ παραδεχθῆ Συνθήκην ὑπὸ το-

σοῦτον ἀπαισίους ὄρους. Τοιουτοτρόπως ἡ Κυβέρνησις ἡμῶν προσηνέχθη πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος, ἀνευ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Ἀπέκρινεν ὑποῦλως ἀπὸ μὲν τῶν Ἰονίων νήσων τοὺς περιορισμοὺς οἵτινες ἔμελλον νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς τὴν Ἑνωσιν, ἀπὸ δὲ τοῦ νεκροῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος τοὺς ὄρους, ἢ ἐκτελέσεις τῶν ὁποίων ὁ δυνηρὰ αἰσθήματα διήγειρε κατὰ τῆς Α. Μ. μεταξὺ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑνὸς μέρους τοῦ λόρδου Ῥώσελ πρὸς τὸν Λ. Βλῶμφηλδ διακρίσεις, τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου οὔτε λέξις περιεῖχε περὶ τῆς ἐξουδετερώσεως τῶν Νήσων ἢ τῆς κατασχίσεως τῶν φρουρίων· οὐδὲ τὸ παρεμπίρρον περιεῖχτο ἐν τῇ Συνθήκῃ τοῦ Αὐγούστου, ἐπὶ τῇ πίστει τῆς ὁποίας ὁ νεκρὸς τῆς Δανίας Πρίγκιψ ἐπαίσθη ν' ἀποδεχθῆ τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὴν Συνθήκην ἐκείνην ὁ νεκρὸς Πρίγκιψ ἀπέδεδεξε τὸν θρόνον ἐφ' ὅρα ἑτηρὰ ὅτι αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι ἔμελλον νὰ ἐνωθῶσιν ἐμπράκτως μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου. Ἄλλ' ἄρα γε ἢ περὶ τῆς ὁλοῦς ἐξουδετερώσεως ἔμελλε νὰ ἦται ὁ τρόπος ὅπως καταστῆ ἔμπρακτος ἢ μετὰ τῆς Ἑλλάδος συνένωσις; Ἄλλὰ τῇ 3 Ὀκτωβρίου μόλις ἕνα μῆνα πρὶν γνωσθῆ ἡ συνθήκη τοῦ Νοεμβρίου, ὅποτε ὁ λόρδος Μέγας Ἀρμοστής προσεκάλεσε τὴν Ἰόνιον Βουλὴν ἵνα ψηφίσῃ ἐάν παρεδέχετο τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος προσάρτησιν, ἢ Α. Ε. εἶπεν αὐτῇ, ὅτι ἤδη ἐτίθετο ἐν πληρετέτῃ γνώσει ἀπάντων τῶν ὄρων τῆς προτεινομένης ἐνώσεως καὶ ἵνα δείξῃ ὅτι δὲν εἶχον ὑπέσβερας σκέψεις, διευτύτω τινὰς ὄρους, ἐν οἷς ἐξήτατο νὰ ψηφισθῶσι 10,000 λίρ. στερλ. διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, νὰ ἀναγνωρισθῶσι δὲ ἀπῆσαι αἱ προηγουμένω, ἀποδεδειγμέναι ὑποχρεώσεις καὶ νὰ προσταυθῶσι τὰ Ἀγγλικά Κοιμητήρια. Τελευταία πράξις τοῦ ἀδόξου ἐκείνου δράματος· ὑπῆρξε ἡ συνθήκη τοῦ

παρελθόντος Νοεμβρίου. Οὐδεὶς θαυμασμὸς ἀν αὐτῇ κατέπληξε καὶ ὀδυνηροτάτην προὔξενισεν ἐντύπωσιν εἰς τὸν νεκρὸν Βασιλέα ὅτε ἤκουσε πρῶτον περὶ αὐτῆς. Ἡ δ' ὕνα το ὁ ἀγορευτὸν νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου 1863 ἐπιστολὴν τοῦ παρὰ τῷ Γεωργίῳ εἰδικοῦ Συμβούλου κόμης Σπόνεξ ἀποτεينوμένην εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἰονίου Βουλῆς. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ὁ κόμης Σπόνεξ ἐδήλου ὅτι ἡ Α. Μ. εἶχε μετὰ βαθυτάτης θλίψεως ἀκούσει περὶ τῆς περιαιρέσεως τῶν φρουρίων, καὶ ὅτι ἡ κυβερνήσις εἶχε προβῆ εἰς κατάλληλα μέτρα, ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν τροποποίησιν τῶν ἀποφάσεων ἃς εἶχον παραδεχθῆ αἱ πέντε Δυνάμεις ἐν Δουδίῳ τὴν 14 Νοεμβρίου. Φυσικῶς δὲ τῷ λόγῳ μετὰ θλίψεως ἤκουσεν ὁ Βασιλεὺς τοὺς νέους ὄρους. Ἡ κυβερνήσις ἡμῶν εἶχε τὸν πείσει νὰ ἀποδεχθῆ ἕνα θρόνον ὃν εἶχε καταστήσει γελοῖον περιφέρουσα αὐτὸν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, τῶρα δὲ καθίστανεν αὐτὸν ἀντιδημοτικὸν εἰς τοὺς Ἰονίους καὶ ἀπεχθῆ εἰς τοὺς ἰδίους τοῦ ὑπηκόους. Ἔνεκα τῆς ἀποδοχῆς ὄρων τοὺς ὁποίους ἐθεώρουν προσβλητικὸς εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος· Ποῖον δὲ ὑπῆρξε τὸ ἀποτέλεσμα; Ἦδη αἱ λέξεις ποδοτίας καὶ προδοσία ἤρχισαν νὰ ἀποδίδωνται εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν διαγωγὴν τοῦ Βασιλέως. Φυλλάδια ἐδημοσιεύθησαν συσταίνοντα αὐτῷ νὰ μὴ ὑπομείνῃ τὴν ἀτιμον καὶ ἀπιστον ταύτην ἐπιβολὴν ἀλλὰ νὰ παραιτηθῆ τοῦ θρόνου καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς Δανίαν. Καὶ ἀν ἄλλη τις ἐπαναστάσις ἐξεργηνοῦτο ἐν Ἑλλάδι καὶ συνέβαινε καταστροφή τις ταῦτο δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰμὴ ἡ συνέπεια τῆς ἀ-

ΙΑΚ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

χαρακτηρίστου διαγωγής μας. Μετέβαινεν ήδη ὁ ῥήτωρ, ἵνα
 βραχέως διαλάβῃ περὶ τῶν ἀρθρῶν τῆς Συνθήκης. Κατὰ
 τὸ 2ον αὐτῆς ἀρθρον ὡς ἐνόμιζε, πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς Αὐ-
 στρίας καὶ τῶν Ἀγγλῶν τουρκοφίλων, αἱ Ἴονιοι νῆσοι ὡ-
 φειλου καὶ ἐξουδετερωθῶσι, πλὴν τῶρα ἐμάθανεν ὅτι τὸ μέ-
 τρον τοῦτο περιωρίζετο εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ τοὺς Παξοῦ.
 Ποία ὠφέλεια ἤθελε προέλθει ἐν γένει εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ
 ἰδίως εἰς τὴν Τουρκίαν ἐξ αὐτῆς τῆς οὐδετερότητος; Ἐλέ-
 γχεται ὅτι ἡ Κέρκυρα ἐξουδετερούτο οὐσυχ πλησιεστάτῃ εἰς τὴν
 ὀθωμανικὴν Ἠπειρον, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατί τὸ
 αὐτὸ θέν ἐγένετο διὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Φθιώτιδος καὶ τῆς Ἀ-
 κκαρονίας; Δὲν ἐγίνωσκεν ποία κυρίως ἦτο ἡ ἀκρίβης ση-
 μασία τοῦ ἄρθρου ἐξ οὐδετερώσεως· ἀλλ' ἦτο πρόδηλον ὅτι
 ἐξ αὐτοῦ θέν προήρχετο ὡς ἀναγκαίᾳ συνέπεια ἡ κατεδάφι-
 σις τῶν φρουρίων. Ἐπειδὴ καίτοι τὸ Βέλγιον ἐξουδετερώθη
 ἐν ἔτει 1831 τὸ φρούριον Ἀντιβέρπ θέν κατεστράφη, τὸ δὲ
 Βέλγιον εἶχεν ἐπὶ τοῦ παρόντος μέγαν στρατὸν, ἠδύνατο δὲ
 θέλον καὶ εἶχει καὶ στόλον. Ἐάν ὅλη ἡ χώρα τοῦ Βασιλείου ἐξου-
 δετερούτο, τοῦτο ἠδύνατο καὶ τὸ ἐννοήσῃ ὁ ἀγορεύων, ἀλλὰ
 θέν ἠδύνατο καὶ ἐκνοήσῃ τὴν ἐξουδετερώσιν ἐνὸς μέλους, ἀ-
 φαιμένου τοῦ λοιποῦ εἰς ὅλους διάφορον θέτιν. Ὡστε κύριος
 σκοπὸς ἦτο καὶ προληφθῆ ἡ παγίωσις τοῦ νέου Κράτους, καὶ
 καὶ δοθῆ ἀφορμὴ εἰς ἐπέμβασιν τῶν Προστακτικῶν Δυνάμεων.
 Πόσον δὲ φανερόν ἦτο τοῦτο τὸ ἀπέδιδιξι-
 ξεν ἡ πρῶτα σις τῆς Ῥωσσίας ὡς πρὸς τὸ
 4ον ἀρθρον ὅτι οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἴο-
 νιοὶ ἔμελλον καὶ ἔχουσιν χωριστὴν σημαίαν.
 Τὸ 5 ἀρθρον τὸ περὶ ἀνεξίθνησκείας διαλαμβάνον, ἦν ὕβρις
 στικώπατου εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Βασιλέως καὶ παντελῶς
 περιττόν ἐπειδὴ εἶναι πασίγνωστον εἶναι οὐδαμῶ τῆς γῆς

ὑπάρχει μεγαλειότητα ἀνοχὴ περὶ τὰς Ὀρθοκρουτικὰς δοξασίας
 ἢ ἐν Ἑλλάδι. Τὸ 3 ἀρθρον ἐπινοεῖ περὶ τῆς κατεδάφισεως
 τῶν φρουρίων, καὶ τοῦτο ἀποδίδεται εἰς τοὺς φόβους καὶ
 τὴν ζηλοτυπίαν τῶν Αὐστριακῶν, μήπως τὰ φρούρια ταῦτα
 αἴφην καταληφθῶσι ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν, καὶ χρησιμεύσωσι
 ὡς βάσεις τῶν ἐν τῇ Ἀδριατικῇ ἐχθροπραξιῶν. Ἀλλ' οὐδε-
 ποτε ὑπῆρξε στοχασμὸς ἀλογώτερος. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἡμεῖς ἐγει-
 ρομεν προμαχῶνας ἵνα ἀποσοθῆσθωμεν ἐν πραξικότημα, ἐν
 δὲ ταῖς Ἰουδαίαις νήσοις, ἵνα ἀποφύγωμεν αὐτὸ καταστρέφω-
 μεν τὰ φρούρια. Ἀλλ' ἵνα τεθῆ ἡ κηρυχὴ εἰς τὸ ἀτοπον
 καὶ παράλογον τῆς συνθήκης, ἀρκεῖ καὶ παρατηρήσωμεν ὅτι
 ἅμα ὁ στρατὸς ἡμῶν ἀπέβη ἐκείθεν, οἱ Ἴονιοι δύναται ἐν
 εἶχον τὰ ἀναγκαῖα χρήματα, καὶ ἀνεγείρωσι πάντα ταῦτα τὰ
 κατεδαφισθέντα φρούρια. Προθύμως παρεδέχτο ὁ ἀγορεύων,
 καθ' ὑπόθεσιν, ὅτι ἀν ταῦτα θέν κατεστρέφοντο, ἡ Αὐστρία
 θέν ἤθελε συμμαχέσθαι εἰς τὴν ἄρσιν τῆς προστασίας. Ἀλλ' ἀν
 οὕτω εἶχε τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀνεδέχτο αὐτὴ ὅλην τὴν ἐπέχθειαν
 τῆς πράξεως, ἥτις ἐστὶν ἐπιβλήθη καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην,
 καὶ εἰς ὅλους τὰς ἐρημίας ἰδίας τοῦ κόσμου, διὰ τὸν τρόπον δεινό-
 τερου πικρῶ, τοῦ ὁ ἀγορεύων ἐπαξεν. Ἐάν πλείοτεροι πικρί-
 σταντο ἐν τῇ Βουλῇ, ἢ ὅλον εὐχαρίστως ἐπέρωτήσῃ ἐν ὁ
 δυνάτης τῆς Ἑβελίας καὶ ὁ ἐπιδρόμιος τῆς Δανικῆς χώρας
 ἦτο τόση ἀγκαλιὰ εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὥστε ἡμεῖς καὶ ἀναλά-
 βωμεν ὅλον αὐτὸ τὸ μέρος πρὸς χάριν του. Ἀλλὰ κατὰ τὰς
 κριστικατάτας αὐτὰς περιστάσεις τὸ ὄνομα τῆς Ἀγγλίας ὡ-
 φειλε καὶ ὑπὸ ἀλλῆ ἀνυψωμένων παρὰ τοῖς χριστιανικοῖς λαοῖς
 τῆς Ἀνατολῆς. Ἐν δὲ τῇ παραχῇ καὶ τῇ ἀνυψοχίᾳ αὐτῶν
 ἦτο ἐπισημασάν τα μέγιστα καὶ ἠδυνάμεθα καὶ τοῖς ἐμπνεύσω-
 μεν εἰρήνην καὶ ματριπάλειαν. Πρὸ μικροῦ ἤδη εἶχομεν τὴν
 δύναμιν αὐτήν. Ὅποτε κατὰ τὴν 10ην τοῦ Δεκεμβρίου τὰ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΡΟΝ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀποκεραυνεία ἦσαν κατάφωτα ἀπαντώματα εἰς τὰς φωταΐδας τῆς νήσου Κερκύρας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ὡς οἱ φλόγες τῶν ἐλπίδων τῶν καταδυναστευομένων διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀδελφῶν των, οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς ἐπίστευον εἰς τὴν γενναϊότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην τῆς Ἀγγλίας καὶ ἤθελον εἰσκούσει τὰς συμβουλὰς τῆς. Ἄλλ' ἤδη τὰ αἰσθήματα αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς ἀνετρέψασαν καὶ ἀπώλεσαμεν πᾶσαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ τῶν Ἑλλήνων· τοῦτο δὲ εἶναι μέγα δυστύχημα διὰ τὴν μέλλουσαν τακτοποιήσιν ἐνεῖνου τοῦ τόπου. Καὶ ὁμως πόσον εὐκόλως ἠδύνατο τοῦτο νὰ προληφθῇ, εἰάν ἀπεφασίζομεν νὰ ἐποστηρίζωμεν τὴν ἀρχικὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἔνωσις ὄφειλε νὰ ἦναι ἀπλή καὶ καθαρὰ, καὶ ἀποφεύγομεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ μυσερὸν ἔργον τῆς Αὐστρίας. Τοῦτο ἤθελον ἡμᾶς ἀπαλλάξει πάσης τῆς ἀπεχθείας ἧτις κατὰ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ἐπερρίφθη. Ἐπειδὴ δ' ἀγορεύων ἐσχάτως περιῆλθε τὴν Βῦ ωπαϊκὴν Ἠπειρον, ὄφειλε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οὐδεμία τῶν πολλῶν ἀποτυχιῶν, ὅσαι τελευταῖον ἡμᾶς συνέβησαν, εἶχε προξενήσει τοσοῦτον δυσάρεστον ἐντύπωσιν ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ καὶ τῇ Γαλλίᾳ ὅσον ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος. Ὁ Ἄγγλος περιερχόμενος ἠναγκάζεται νὰ κλείσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰς γελοιογραφίας αἷς ἀπαντᾶ κατὰ βῆμα, ἐν αἷς ἡ πατρίς ἡμῶν ὀνειδίζεται ὡς ταπεινοῦσα ἑαυτὴν ἐνώπιον τῶν ἰσχυρῶν, καὶ ἰκνεοποιουμένη μόνον διὰ βιαίων καὶ ἐπιδεικτικῶν μέτρων κατὰ τῶν ἀσθενῶν Ἰονίων καὶ Βραζιλιανῶν, ἀποδεχομένη δὲ τὴν τιμωρίαν τοῦ πράγματος Γορτζακόφ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ (τῆς Ἀμερικῆς) Σεβάροδου. Ἐγίνωσκον ὁ ἀγορεύων ὅτι ἡ ἐπιθυμία ἡμῶν ἦτο νὰ εἴμεθα τίμιοι καὶ φιλόφρονες καθ' ὅλας τὰς σχέσεις μας, καὶ νὰ πράττωμεν ὡς εὐγενεῖς ἄνδρες. Ἀλλὰ τὸ φρόνημα τὸ ἐξω ἐπικρατοῦν, ἀφ' ὅτου ὁ λόρδος Ρῶσσελ ἐπέβη ἐπὶ κεφαλῆς του

Ἑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὑπῆρχεν ὅτι ὅλως διάφορος ἦν ἡ διαγωγή μας. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Παρεκάλει ἐπομένως τὸν ἐντιμον φίλον του ἵνα καταθέσῃ τὰ ἔγγραφα μέχρι τῆς 14 Νοεμβρίου 1863, ἕπερ εἶχεν οὗτος ἀποποιηθῆ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ διοργανωταὶ ἦσαν ἐκκρεμεῖς, ἀλλὰ τώρα ἐπεξήτε αὐτὰ μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς συνθήκης, ἧτις εἶχεν ὑπογραφῆ. Ἀφ' οὗ ἡμεῖς ἐκουσίως προσεφέρθημεν ὄργανα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς Συνθήκης ἐκείνης, ἀναδεχόμεθα ἐφ' ἡμῖν τὸ στίγμα τῆς παρανόμου βίας καὶ τῆς ἀπίστου διπλωματίας· ὥστε ἔχομεν ἀνάγκην νὰ γνωρίσωμεν ὅποια ποτὲ δύναμις ἐπὶ τῆς γῆς ἴσχυσαν τοσοῦτον ἐπὶ τοῦ λόρδου Ρῶσσελ ὥστε νὰ κηλιδώσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς πατρίδος του. Ὁ ἀγορεύων λοιπὸν συνεπέραςε προτείνων τὴν καταθέσιν τῶν ἐγγράφων τῶν ἀφερῶντων τὴν κατεδάφισιν τῶν τῆς Κερκύρας φρουρῶν καὶ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς Ἴονικῆς χώρας. Ὁ λιχαγὸς Γέρβης (Capt. Jervis] ὑπεστήριξε τὴν πρότασιν.

Κ. ΣΜΟΛΛΕΤ. Δὲν ἦτον ἐξ ἐκείνων οἷτινες ἐφρονουν ὅτι ἔπρεπε νὰ λυπηθῶμεν διὰ τὴν παραίτησιν τῆς Προστασίας. Εἶχεν αὐτὴ διαρκεῖ διὰ 50 περίπου ἔτη καὶ εἶχεν ἐνεργηθῆ μετὰ τοσούτης ἀνικανότητος, ὥστε μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μας δὲν ἔμενον 50 φίλοι τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐν Ἑπτανήσῳ. Κατὰ πρώτην ὄψιν ἡ προστασία δὲν ἤθελε φανῆ ἔργον δυσχερὲς εἰς Δύναμιν τοιαύτην ὡς ἡ Μ. Βρετανία. Ἀλλ' ἡ ἀναχώρησις ἡμῶν ἦν δικαιολογημένη ὑπὸ διπλῶν ἐποψῶν. Ἐν πρώτοις ἡ Κυβέρνησις ἡμῶν ἀπέβη ἀπὸ τῆς ἐξουσίας ἐπὶ τὸν λαόν, κατ' ἐξουσίαν δὲ ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Στόρτς. Κατὰ δεύτερον λόγον εἶχομεν δίκαιον νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐπειδὴ ἡ προστασία ἡμῶν ὑπῆρξε πάντοτε πηγὴ μεγάλων δαπανῶν διὰ τούτων τῶν τόπων. Καὶ τὸ γενοῖς

ΙΑΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΕΙΣ Τὸν λαόν, κατ' ἐξουσίαν δὲ ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Στόρτς. Κατὰ δεύτερον λόγον εἶχομεν δίκαιον νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἐπειδὴ ἡ προστασία ἡμῶν ὑπῆρξε πάντοτε πηγὴ μεγάλων δαπανῶν διὰ τούτων τῶν τόπων. Καὶ τὸ γενοῖς

τούτο, καίτοι ἀληθινόν, ὀλίγον μᾶς ἐπεριπλάει τιμῶν. Ἡ Συνθήκη τῶν Παρισίων ὥριζεν ὅτι οἱ νῆσοι ὄφειλαν νὰ ἀπαντήσωσι τὰ ἔξοδα τῆς διαχειρίσεώς των, καὶ τούτο αἱ νῆσοι ἐπράξαν. Ἡ Συνθήκη αὕτη προνοεῖ περιπλέον περὶ τῆς διατηρήσεως φρουρᾶς ἐκ 3,000 ἀνδρῶν. Ἐν ἔτει 1824 αἱ πρόσοδοι τῶν νήσων ἀνέβαινον εἰς 140,000 λίρ. στερλίνας, πρὸς ὃν ἔπρεπε δι' ὅλας τὰς δαπάνης τῆς διοικήσεως καὶ τῆς φρουρᾶς, ἐν ἐπράττομεν φρονίμως. Ἄν δὲ ἐπιβαρύνθη τὸ ταμεῖόν μας, τούτο προήλθεν ἐκ τῆς ἰδιοτροπίας μας. Αἱ νῆσοι ποιεῖν ἄνευ πληθυσμῶν μόνις ὑπερβαίνοντα ἐκείνου μῆς ἐνορίας τοῦ Λουδίνου, καὶ ὁμοίως εἶχε Γερουσίαν, Βουλὴν καὶ ὅλα τὰ περικολληθήματα τῶν ἀντιπροσωπευτικῶν Κυβερνήσεων. Ὑπέρογκα ποσὰ ἰδαπανήθησαν εἰς παλάτια πλείονα δὲ εἰς φρούρια. Ἰ. Γ. Λόρδος μέγας Ἀρμοστής διετηρεῖτο μετὰ μισθοῦ ἴσου πρὸς τὸν τοῦ Προέδρου τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας, καὶ ἡ θέσις δὲν ἐδίδετο εἰς ἄνδρας δεδοκιμασμένους εἰς τὴν ἀποικιακὴν κυβερνήσιν, ἀλλ' εἰς ἀβελτέρους πολιτικούς. Δὲν ἐνοοῦσε τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν (τὸν Κ. Γλῶσταν) ὅτις εἶχε χρηματίσει Ἀρμοστής καὶ ἀνεπιτίθειος ἐπὶ βραχύν τινα χρόνον. Πρὸ 30 ἐτῶν ὁ Σίρ Κάρολος Νάπιερ εἶχεν ὑποδείξει πῶς ὄφειλον ελεῖναι αἱ νησοὶ νὰ κυβερνοῦνται. Αὐτὸς ἐῴστασε τὸν διορισμὸν ἐνὸς Κυβερνήτου ἐπὶ μισθοδοσίᾳ 2,000 ἢ 3,000 λίρ. στερλινῶν, ἐδρεύοντος ἐν Κεφαλληνίᾳ μετὰ μικροῦ τινοῦ σωματείου ἐκ 10 ἢ 12 ἀντιπροσώπων τοῦ τόπου. Ἐὰν ἡ ἡμιδρακινὴ αὐλὴ τῆς Κερκύρας, καὶ ἡ Γερουσία παρελείπετο, ἡ δὲ σπατάλη διὰ τὰ φρούρια ἔπαυεν, ἤδυναμεθα νὰ ἔχωμεν ἐκεῖ Κυβέρνησιν ἀξίαν σεβασμοῦ καὶ ἐμπνέουσαν σεβασμὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ τοιαύτην διάρθρωσιν δὲν ἠδύνατο νὰ περιμένῃ τις μετὰ 50 ἐτῶν ἀφροσύνην, ἐχαίρετο,

ὅτι ἀπηλλαττόμεθα τῆς εὐδύνης, καὶ μόνον ἐθαύμαζεν ὅτι ἡ Προστασία ἐπὶ τοσοῦτον δῆρκεται. Εἰς τὰ τελευταῖα 15 ἢ 20 ἔτη οἱ νησιῶται ἐπεζήτησαν τὴν ἐνωσίν των μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐπειδὴ εἶχον ὡς ὁ βασιλεὺς Ὁθων, τὴν ἰδέαν μεγάλου τινὸς βασιλείου ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἀπόστολοι ἐπέμποντο εἰς τὰς Νήσους ἵνα ὑποχάψωσι τὴν δυταρέσειαν, καὶ ἐπετύχον· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἦν ἀτυχῆς εἰς τὰς προσπάθειάς του πρὸς ἐπίκτασιν τοῦ βασιλείου του, ἐπειδὴ ἔλαμε τὴν ἀνοσίαν νὰ κινήσῃ τὴν ἀντιπάθειαν τοῦ εὐγενοῦς ἰποκόμτος τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Τὸ Κοινοβούλιον ἐνθυμεῖται τίνι τρόπῳ οὗτος μετεχειρίσθη τὸν πρῶτον Βασιλέα Ὁθωνο, καὶ ὅτι Βεντανικὸς στόλος ἀπεστάλη εἰς Πειραιᾶ εὐχὴ νὰ προστατεύῃ τοὺς Ἀγγλους πολίτας, ἀλλ' ἵνα ἐπιβάλλῃ τὰς ἀδίκους ἀξιώσεις ἐνὸς Ἑβραίου Μελιτικίου, ὅτις ἐκαλεῖτο Πατσίκος. Τοῦτο κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀγορεύοντος ὑπῆρξε μία τῶν τερατοδραστηρίων ἀποπλανήσεων. (Γέλω; ἀκούσατε). Καὶ διεθνὲς ζήτημα κατ' ὀλίγον νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν βίαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ἐπειδὴ εἶχομεν ἀξιώσεις ἐπὶ νησιδίου τινὸς καλουμένου Σαπίεντζα εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἑλλάδος παρακειμένου. Τὸ νησιδίον αὐτὸ μόνις εἶχε τὴν ἑκτασιν τῆς πλατείας τοῦ Παλατίου, καὶ ἦν ἐντελῶς ἀκατοίκητον. (Γέλω;). Ἡ Βουλὴ περιπλέον θέλει ἐνθυμηθῆ τὸ μῖσος τὸ ὅποιον ἐπέσχε καθ' ἑκαστοῦ ὁ βασιλεὺς Ὁθων κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον, ἐπειδὴ ἠθέληεν νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ Κράτος του δαπάνῃ τῆς Τουρκίας. Ἄλλ' εἰ ὀξυδακίετατοι Ἕλληνες, ὅταν εἶδον ὅτι ὁ βασιλεὺς Ὁθων ἦτο πρόκομμα εἰς τὴν ποθητὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν των, τῶ ἐγνωστοποίησαν ὅτι δὲν εἶθε ὡρουν πλέον κατ' ἀλλήλων (ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὴν φράσιν τοῦ εὐγενοῦς λόρδου ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν) ἵνα

ΙΑΚΟΒΟΣ
ΔΗΜΟΚΛΗΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ἐπὶ αὐτῶν βασιλεύη. Μόλις αὐτὸς ἀνεχώρησεν, ὁ εὐγενὴς κόμης διακρίνωσε τῶ κ. Ἐλλιώτ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Ἀγγλία ἦτο προθυμοτάτη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν προστασίαν τῶν Ἰονίων Νήσων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ ἔρουι.

1. Ἡ κυβερνήσις τῆς νῆς νὰ ἦναι μοναρχική. 2. Ὁ νέος Βασιλεὺς νὰ ἦναι Συνταγματικός. 3. Ὁ δὲ δὸς οὗτος ἦν δὺσχερέστατος, νὰ ἦναι αὐτὸς πρόσωπον ἀνώτερον οἰασθῆ ποτε ἀντιρρήσεως. Καὶ τελευταῖον νὰ μὴ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπέκτασιν τῆς Ἐπικρατείας αὐτοῦ, μηδὲ θωπεύσῃ ἐπιβουλάσχεδία κατὰ τῆς γείτονος αὐτοῦ Τουρκίας. Οἱ Ἕλληνες λίαν εὐχάριστοι, ἀπεδέχθησαν τὰς προτάσεις. Ἡ ἐπανάστασις αὐτῶν ὑπῆρξεν ἐπιτυχεστάτη· καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ προσφορά περὶ τῆς εἰπομεν, παρεκκολούθησεν ἀμέσως, τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ὁθωνος, ἠδὺνατό τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἡ ἐπανάστασις προὐλαβήθη διὰ τῆς ἀγγλικῆς σκευαρίας. Ὁ χηρεύων θρόνος κατὰ πρότον προσεφέρθη εἰς ἕνα γόνου τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῆς Ἀγγλίας, ὅστις ἦν νέος δόκιμος, ἐπὶ πολεμικοῦ τιμος πλείου τῆς Α. Μ. Ἀλλ' ἡ προσφορά εὐγενῶς ἀπερρίφθη, καὶ τότε διαπραγματεύσεις τῆ συνδρομῆ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, ἐγένοντο πρὸς τοὺς ἀρρενας βλαστῶς πάσης σχεδὸν οὐλῆς τῆς Γερμανίας, ἀλλ' οὐδαίς τῶν πειναλέων τούτων πραγμάτων (γέλωι) ἤθελεν ἀνευδρῶν νὰ ἀποδεχθῆ τὸν θρόνον. Ἐν τέλει δὲ ὄλων τῶν ἀποτυχιῶν μας, ὁ νῦν βασιλεὺς τῆς Δανίας ἀπεδέξατο τὸ στέμμα διὰ τὸν δευτερότοκον υἱὸν αὐτοῦ Γουλιέλμου Χριστιανον, ἀλλ' ὑπὸ τινος ὅρου, ὧν ὁ πρῶτος ἦτο ἡ παραχώρησις τῶν Ἰονίων Νήσων νὰ γείνῃ ἅμα τῆ ἀνασρήσει τοῦ νέου Βασιλέως. Δεύτερος δὲ, ὅτι ἐπιχορηγήσις 12,000 λιρ. στερ. νὰ ὀριοθῆ τῶ νέῳ Ἡγεμόνι (γέλωι). Ἐχρειώθησαν ὀλίγοι μῆ-

νες ἵνα ληφθῆ ἡ συγκατάθεσις τῶν Προστατιῶν δυνάμεων εἰς τοὺς ὅρους τούτους· ἀλλὰ τέλος οὐταὶ συνήνεσαν, καὶ ὁ Ἡγεμὼν ὅστις μετωνομάσθη Γεώργιος, μετέβη εἰς Ἀθήνας ἕθα παρουσιάσθη εἰς τὸν λαὸν τὸν ἐκλέξαντα αὐτὸν καὶ πύχαιρίσθη, λέγων ὅτι τὰ μέλη τοῦτου τοῦ Κοινοβουλίου οὐδέποτε λέγουσιν εἰς τοὺς ἐκλογαῖς των, τοῦτέστιν ὅτι ἦλθε μεταξύ των χωρὶς τὴν παραμικρὰν ἰκανότητα καὶ χωρὶς πείραν (γέλωι). Ἐπερώτη μετὰ ταῦτα ὁ ἀγορεύων ἐὰν οἱ ὄροι εἰς οὓς ὁ νόμιμος Ρῶσελ ἀπέβλεπε, ὅτε ἐπρότεινε τὴν παραχώρησιν τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐξεπληρώθησαν κατὰ τινα τρόπον. Ἐφантаζόμεθα εἶπεν, ὅτι ἐκυβερνήμεν τὰς Νήσους ἐκείνας σωματικῶς, ἀν καὶ τὸ οὐστημα τῆς διοικήσεώς μας ὑπῆρξε δεσποτικώτατον. Ἀλλὰ μαγαὶ αὐτὸ νὰ φρονῆ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων ἦν πρόσωπον αἰώτερον πάσης ἀντιρρήσεως, ὡμολόγει ὅτι δὲν ἐγίνωσκε τί ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὑπὲρ οὗτου. Ἐπίστευε δὲ ὅτι οἰοσθῆ ποτε διὰ λαχνοῦ ἐκλεγόμενος, ἐκ τῆς ἀπίαντι πτέρυγος τῆς Βουλῆς, οἷος δῆ ποτε φιλέλληνα καὶ ὁ βουλευτικὸς περὶ τοῦ Γάλγουι (Galway) ἐὰν προσκαλεῖτο ἤθελε καθέξει τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος ἀρμοδιώτερα, καὶ ἐπιτηρήσει ἀποτελεσματικώτερα, ἢ ὁ νῦν Βασιλεὺς τὸν ἀναρχικότερον καὶ πανουργότερον λαὸν τῆς Εὐρώπης (γέλωι). Ὁπωδή ποτε, ἦτο βεβαιώτατον ὅτι ἐὰν ἡμεῖς περιμένομεν ὅτι ὁ νέος Ἡγεμὼν ἤθελεν ἠδύχως διαμείνει εἰς Ἀθήνας, ἀπολαμβάνων 12,000 λιρ. στερ. κατ' ἔτος δίδων γεύματα καὶ παχυνόμενος ἐν ἀνέσει, χωρὶς νὰ ὑποβάλῃ ποσῶς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐπικρατείας τοῦ κράτους του, εἴτε θωπεύσῃ ἐπιβουλάσχεδία κατὰ τῆς γειτονικῆς χώρας, ἢ ἤθελομεν ἐπὶ τέλους ἀπατήσῃ. Ἐοι οὕτω ἐπραττεν, ἡ κυβερνήσις αὐτοῦ ἠθελε καταστῆ περιφρονητὴ εἰς τὰ ὄμματα τῶν ὑπηκόων του· ἡ συνθήκη ἣτις ἔθεσιν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Ἑλλάδος

ΙΑΚΟΒΟΣ ΤΡΙΤΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΕΒΛΙΟΘΗΚΗΝ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἈΘΗΝΩΝ

μὲ τόσα διπλωματικά ἐμβολώματα, μόλις ἤθελε διακρίσει ὅσον καὶ ἡ θέσασα τὸν πατέρα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Δακτικοῦ θρόνου, ἥτις ἦδη παραδιδότο ὑπὸ τῶν συναλλαξαμένων μερῶν, καὶ δὲν ἐνομιζέτο ἀξία ἐκποτηρίξεω, ὑπὸ τῶν ἀλλῶν. (Ἀκούσατε! Ἀκούσατε). Ὡς πρὸς τὰ φρούρια, ὤφειλαν ὁ ἀγορεύων νὰ εἴπῃ, ὅτι εὐχαρίστως ἐβλέπεν ὅτι ἐμελλον νὰ καταστραφῶσιν. Εἶχεν ἀκούσει ὅτι ὑπέρογκα χρηματικά ποσὰ ἐν τούτοις ἰδαπανήθησαν. Ἀλλ' ὁ σὶρ Θ. Μαιτλάνδ, ὅστις διετέλεσεν ἐκ τῶν ὀλιγῶν Α. Μ. Ἀρμοστῶν οἵτινες ἐ- ἐγένισσκον τὸ ἔργον των, οὐδὲ σάλλημιαι ποτε εἰς ταῦτα ἐξώ- ὄμισεν. Αὐτὸς ἀπεκαλεῖτο ὁ Βασιλεὺς; Θωμάς, ἦτο δὲ διαχει- ριστὴς ἀξιόλογος. Ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν του ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι τοῦ 1824, ὁπότε καὶ ἀπέβίωσεν, οἱ δαπάναι τῶν Νή- σων κατὰ μέσον ὅρον συνεποσῶντο εἰς 87,000 λειρ. στερ. κατ' ἔτος, μὴ περιεχομένων τῶν ἐξόδων 3,000 ἀνδρῶν διὰ τὴν φρουρὰν ἣν ὤφειλον αἱ Νῆσοι νὰ συντηρῶσιν. Ὁ σὶρ Θ. Μαιτλάνδ, κατὰ τὸν θάνατόν του ἀφῆκεν ἐν τῷ ταμείῳ τῆς Κερκύρας μέγα χρηματικὸν ποσόν καὶ ὁπότε ὁ σὶρ Φρέδ. Ἄδαμ τὸν διεδέχθη, σύμβασις ἔλαβε χώραν μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως καθ' ἣν, ἐάν οἱ Ἴόνιοι ἐψήφισον ὥστε τὸ ἀπεταμιευμένον ποσόν 160,000 λειρ. στερ. νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἐπισκευὴν τῶν τότε ὄλων ἡμελημένων φρουριῶν, ἡ κυ- βέρνησις δὲν ἤθελε πλέον ζητήσῃ τι περισσώτερον λόγῳ τῆς συντηρήσεως τοῦ στρατοῦ. Ἡ σύμβασις αὕτη ἐφάνη εὐάρι- στος εἰς τὸ Ἴόνιον Κοινοβούλιον, ὅπερ τότε ἦν ὑποτελέστατον τῷ Α. Μ. Ἀρμοστῇ, καὶ ἐν μιᾷ συνεδριάσει ἐψήφισεν, ὅπως ὄλον τὸ ποσόν ἐκεῖνο ἐξοδαυθῇ εἰς τὰ φρούρια. Τὰ οὕτω ἐ- ξηθευθέντα χρήματα ἀνήκον π ἄγματι, καὶ ἀλλήως τῇ Ἀγγ- γλίᾳ καὶ ὤφειλον νὰ πληρωθῶσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐπὶ λα- γερικῶν τῶν ἐξόδων τῶν 3,000 ἀνδρῶν τῆς φρουρᾶς.

Ἐξέθηκε δὲ πάντα ταῦτα ἐρειδόμενος εἰς τὴν αὐθεντίαν το- σὶρ Κ. Νάπιερ· οὐδ' ἤκλυτέ ποτε ὅτι οἱ Ἴόνιοι ἐδαπάνησαν ἄλλο ποτὸν ἐπὶ αὐτῶν τῶν φρουριῶν, ἐνῶ ἡμεῖς ἐξοδαύσα- μεν ἡμῖσι λιρῶν ἑκατομμύριον. Ἐν τὰ φρούρια ταῦτα ἐμελ- λην νὰ δικτηρηθῶν, ἤθελον ἀκαιτῇ ἄπειρα ἐξοδα· ἀλλ' ἂν ἐμελλον ταῦτα νὰ πέσωιν εἰς ἄλλας χεῖρας;— καὶ αὐ ἠδύναντο νὰ ἐξαποκλίτωσι τὸν θρόνον τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Βασιλέα, ὅστις κατέχειν αὐτὸν ἀπὸ δύο ἐτῶν, τοῦλάχιστον ἐν τοῖς Ἀρ- χιεῖσι τοῦ Κράτους, (γέλως)— ἤθελον καταστῆ ἀπειλῇ διὰ τὴν Τουρκίαν, ἥς ἡ συντήρησις ἐν τῇ ἀκεραιότητι αὐτῆς θε- ωρεῖται ὑπὸ πλείστων πολιτικῶν ὡς οὐσιωδεστάτη ἐγγύσις τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης. Ὑπὸ ταύτας δὲ τὰς περιστάσεις ἐχαιρέτο διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν Ἰονίων Νήσων· ἀδιάφο- ρον δὲ κατὰ τὴν γνώμην του ἦτο τὸ ζήτημα ἂν ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχε μοναρχία ἢ δημοκρατία.

Ο Κ. ΛΑΥΡΑ. Εἶπεν ὅτι ὁ ἐντιμος φίλος του ὁ ἀντι- πρόσωπος τοῦ Γαλγουέι (Galway) ἐφαίνετο ὅτι εἶχε κατα- κτησθῆ ὁ διεμνησθὺς πάσης δυσχερασκείας καὶ δυσμενείας ἐπι- κρατούσης ἐν τῇ Ἀνατολῇ, μολοντί ἐκ τούτου δὲν εἶπεν ὅτι καὶ ὑπεστήριξε ποσῶς τὰς ἐκεῖ τεκταινομένας βραδιουργίας. Εἶχεν ὁμοῦ πολλὴν καλοκαγαθίαν ὁ ἐντιμος φίλος του ὥστε νὰ ἀποδέχεται ὡς εὐαγγέλιον πᾶν ὅτι ἐλέγτο εἰς αὐτόν. Μὴ ἔχων δὲ συνήθειαν νὰ πράττῃ ἐφ' ἡμισείας δὲν ἐδίστασε νὰ θεῖται ὡς ἀλήθειαν πᾶσαν ὑπερβολὴν καὶ ὡς γεγονός πᾶν ὅ,τι τυχόν τῷ ἔλεγον. Δὲν ἦτο παράδοξον προσέθηκεν ὁ ἀγο- ρεύων, ἐάν ὑπῆρχον ἄνθρωποι ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἔχοντες πρό- θεσιν νὰ δεῖξωσιν ὅτι ἡ γενναία πράξις, ἐάν οὕτω ἐπετρέπετο νὰ ὀνομασθῇ, ἢ παρὰ τῆς Α. Μ. τελεθεῖσα, εἶχεν ὑποκεκρυμ- μένον τινα σκοπὸν. Δὲν ἦτο παράδοξον ἐάν ὑπῆρχον ἐν τῇ Ἀνατολῇ οἱ κειρώμενοι νὰ ἀντενεργήσωσιν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα

ΙΑΚΩΒ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ἈΘΗΝΩΝ

ὅπερ φυσικῶ τῷ λόγῳ ἔμελλε νὰ προέλθῃ ἐκ τῆς παραχωρή-
σεως τῶν Ἰονικῶν νήσων· ἀλλ' ἄπορον ἦν δι' αὐτόν, ὅτι ἀνὴρ
τοιούτου ὡς ὁ ἔντιμος, φίλος του παρουσιαζέτο, ἵνα ὑποστηρίξῃ
τὰς προθέσεις ἐκεῖνας, καὶ νὰ κάμῃ τὴν Εὐρώπην νὰ πιστεύσῃ
ὅτι δὲν εἶχομεν τὴν εἰλικρινῆ ἐπιθυμίαν νὰ προάξωμεν τὰ
συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος. Ἡ παραχώρησις ἦν ἐπικιοῦμεν τῶν
Νήσων ἐκεῖνων ἦτο πράξις γενναϊότητος ἀπαράδειγματιστος
ἐν τῇ ἱστορίᾳ· (ἀκούσατε ἀκούσατε)· οὐδὲ ἐφρόνει ὁ ἀγορεύων
ὅτι ὁ ἔντιμος φίλος του ἄλλως ἠσθάνετο ἐνδομύχως· καὶ ὁμοίως
κατηγορεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὡς πολιτευμένην ἀπέναντι τῆς
Ἑλλάδος μετὰ ἀδικίας, βίας καὶ κακῆς πί-
στεως. Ὄφειλε νὰ ὑπομνήσῃ ὅτι αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι ἐτέθησαν ὑπὸ
τὴν προστασίαν τῆς Μ. Βρετανίας, δυνάμει ἐπισήμου Συν-
θήκης, εἰς ἣν συμμετέσχον αἱ μεγάλαι Δυνάμεις καὶ μάλιστα
ἡ Αὐστρία. Ὅτε ἀνεδεξάμεθα τὴν προστασίαν ὑπεχρεώθημεν
νὰ κυβερνώμεν τὰς νήσους ἐλευθέρως καὶ συνταγματικῶς. Καὶ
παρεδέχτο μὲν ὅτι κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῶν σχέσεων
ἡμῶν μετὰ τῶν Ἰονίων, ἡμεῖς δὲν ἐξεπληρώταμεν τὴν ὑπό-
σχεσίν μας, καθότι κατὰ τὸ τέλος τοῦ μεγάλου πολέμου ἐπε-
κράτει ἐν Εὐρώπῃ τὰς τις ἰδεῶν, οὐδόλω· εὐνοϊκῆ πρὸς τὴν
ἐλευθέρην Κυβέρνησιν. Ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος ἀπέφερε τὴν
κυβέρνησιν τοῦ Σίρ. Θ. Μαυτλάνδου, γνωστοῦ κοινῶς ὑπὸ
τὴν ἐπίκλησιν King Tom, ὅστις βεβαίως ἐκυβέρνησιν ὀπο-
σοῦν δεσποτικῶς, ἀλλ' ἐπράξε πολλά καλὰ εἰς τὰς Νήσους.
Ἐπ' αὐτοῦ ὁδοὶ ἐγένοντο, δημότικα ἔργα ἐτετελέσθησαν, καὶ αἱ
Νῆσοι ἐφθασαν εἰς μέγα βαθμὸν εὐμειρίας. Μετὰ καιρὸν
φρονήμα κρατικὸν ἐμορφώθη καὶ σύνταγμα ἐλευθέριον παρε-
χωρήθη εἰς τὰς Νήσους, ἐλευθερώτερον παρ' ὅσον δύναται τις
νὰ φαντασθῇ. Αἱ παραχωρήσεις αὗται, ἀντὶ νὰ προάξωσι τὴν
εὐνοϊαν ἥτις ὀφείλετο πρὸς ἡμᾶς, ἀπεναντίας κῆθησαν τὴν

ἀπέχθειαν. Τοὺς ἐλευθέρους θεσμούς ἐξεμεταλεύθησαν οἱ ἐγχώ-
ριοι ῥαδιούργοι, οἵτινες ἐν βραχεί' διαστήματι χρόνου διήγει-
ραν κινήματα οὐ μόνον ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις, ἀλλὰ καὶ ἐν
Ἑλλάδι. Τότε ἠγέρθη τῶν ἐθνικότητων τὸ ζήτημα. Προε-
κηρύχθη δὲ ἡ ἀπαίτησις τῶν Νήσων εἰς τὴν μετὰ τῆς Ἑλ-
λάδος ἕνωσιν. Ἀλλὰ τὸ περίεργον ἦτο ὅτι οἱ ἐπὶ κεφαλῆς
τοῦ κόμματος τούτου δὲν ἦσαν παντελῶς Ἕλληνες. Οὐδεὶς
σχεδὸν ἔφερεν εἰμὴ Ἰταλικὸν ὄνομα ἢ κατήγετο ἐκ τινος
ἀποικίας Ἰταλικῆς. Τὸ πλεῖστον τοῦ πλήθους τῆς Κε-
κύρας προήρχετο ἐξ Ἀλβανῶν. Ἡ βουλή αὐτῶν πολλά-
κις καὶ ἐπανειλημμένως ἐψήφισε τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος
ἕνωσιν. Ἀλλὰ φυσικῶ τῷ λόγῳ δὲν συνηκίταμεν. Τότε ἦτο
σχεδὸν ἀδύνατον νὰ παραχωρήσωμεν τὰς Ἰονίους Νήσους
εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάς διατελεῖ τότε ἐν καταστάσει πε-
ρίπου χρεωκοπίας, (ἐντιμὸν τι μέρος καὶ διατελεῖ εἰσέτι εἰς
τὴν αὐτὴν κατάστασιν). Ἡ ληστεία ἱεπεκράτει, καὶ ὁ τόπος
ἦν ἐν καταστάσει πάντελως παραλύσεως. Σταθερὰ δὲ πολι-
τικῆ τῶν Ἑλλήνων προσέτι ἢ κατὰ τῆς Τουρκίας ἐπιδρομῆ.
Ἄν ἀνοικίον θὰ ἦτο λοιπὸν νὰ παραχωρήσωμεν τὰς Νήσους
εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὅτι πρὸ πολλοῦ προεβλέπομεν, τέλος συ-
νέβη, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὴ ἀνεχόμενος πλέον τὴν κυ-
βέρνησιν τοῦ ἠνάγκασε τὸν βασιλεῖα ν' ἀναχωρήσῃ. Διὰ πο-
λὸν καιρὸν ἐπιτούμεθα ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὡς τοκκοῦν πρόσκομ-
μα εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ σίρ Θ. Οὐάις,
ὁ πρέσβυς ἡμῶν, φιλέλλην εἰς τὴν ἀληθεστάτην σημασίαν
τῆς λέξεως, εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν συμπάθειαν εἰδοποιῶν δι-
ηλεκῶς τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν δι' ὅτι ἔμελλε ν' ἀκολου-
θήσῃ, παραινῶν αὐτὴν ν' ἀπέχει τῶν ἐπιδρομῶν, καὶ νὰ
ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν ἀναπτύξιν τῶν πόρων τοῦ τόπου.
Ὁ Βασιλεὺς ἔπετε καὶ τότε, μὲ ὄλας τὰς πρῶνι πρὸς ἡμᾶς

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

αντικαθείξει, οι Έλληνες ενώθεντες ως άνθρωποι εις προσέ-
 φερνν τον θρόνον των εις ένα άγγλον ήγεμονόπαιδα, δεικνύ-
 οντες εϋτω, ότι επίστευον ότι ή πολιτική ήμών υπήρξε πάν-
 τοτε των συμφερόντων αυτών προαγωγής. Δέν έκρίθη καταλ-
 ληλον ίνα τό στέμμα της Ελλάδος γένη άποδεκτόν υπέρ
 άγγλου ήγεμονόπαιδο;. Αλλά μετά τό δειγμα της προς ήμάς
 συμπαθείας, ήσθήθημεν την ήθικην υποχρέωσιν να εύρω-
 μεν άρμόδιον πρόσωπον διά τών Έλληνικών θρόνον. Απεστά-
 λη τότε ο κ. Έλλιοτ εις Αθήνας ίνα εξηγήση τη Έλληνική
 κυβερνήσει διά τίνος λόγου; δέν ήδυνάμεθα ν' άποδεχθώμεν
 την προεφοράν συνάμα δέ να συμβουλευθή όπως διατηρηθή
 ή μοναρχική μορφή της κυβερνήσεως· να παραιτήσασιν τα
 επιθετικά σχέδια, και επιδοθώσιν εις την ανάπτυξιν των πό-
 ρων του τόπου. Εάν ή κυβερνήσις υποχρεούτο εις τοιαύτην
 πολιτικήν, ο κ. Έλλιοτ ειχεν όδηγη; να υποσχεθή ότι ή
 Αγγλία, τη συγκαταθείσει των Μ. Δυνάμεων, ήθελεν ενώσει
 της Νήσους μετά της Ελλάδος. Αί τρεις μεγάλαι δυνάμεις
 συνενώρησαν να μη τεθή επ' αυτού ούδεν μέλος εκ των βε-
 σιτών αυτών Οίκων· τούτο δέ περιέστειλε τον άριθμόν των
 εκλεξιμων. Τέλος ο θρόνος προσεφέρθη τώ ήγεμονόπαιδι Γου-
 λιελμω της Δανίας, και έγινετο άποδεκτός· παρά των επι-
 τρόπων του εν ονόματι τούτου, ή δέ έκλογή επεκυρώθη παρά
 πασών των μεγάλων Δυνάμεων. Προς μεταβολήν της δυνα-
 στείας ήν επάκουγα; να επιτύχωμεν πρό πάντων συνθήκην
 εκ μέους των δυνάμεων, αίτινες έμόρφωσαν την Ελλάδα ως
 έχει και εγγυήθησαν την ανεξαρτησίαν της. Η κυβερνήσις
 της Α. Μ. επέτυχε την συγκατάθεσιν της Ρωσσίας και
 Γαλλίας εις την αλλαγην της δυναστείας, και όπως τεθή ο
 ήγεμονόπαις Γουλιέλμος· επί του θρόνου της Ελλάδος ως
 βασιλεύς Γεώργιος. Εν τη συνθήκη συμφωνήθη να παρα-

χωρηθώσιν αι Ιονιοι Νήσοι εις την Ελλάδα και περιπέσον αι
 τρεις Δυνάμεις να παραχωρήσωσι 4,000 λιρ. στερλ. κατ'
 έτος εκ του όριου του όφειλομένου αυταίς παρά της Ελλά-
 δος· και 10,000 λιρ. στερλ. κατ' έτος να όρισθώσι λόγω
 επιχορηγήσεως τώ βασιλει εκ του Ιονικού εισοδήματος. Το
 ακόλουθον βήμα ήτο να επιτευχθή ή συναίνεσις των Δυνά-
 μεων των υπογραψασων την σύμβασιν του 1815 εις νέαν συν-
 θήκην δι' ης έγινετο ή παραιτήσις της προστασίας των Ιο-
 νίων Νήσων ήτις ειχεν άνατεθή εις την Αγγλίαν. Ο έντι-
 μος φίλος του άγορευσαντος ειπεν ότι ή
 συνθήκη περιείχεν όρον άγνωστον εις τον
 βασιλέα της Ελλάδος και τον Κομ. Σπόνεκ
 εις τον λαόν των Ιονίων Νήσων και εις την
 Ελλάδα μέχρι της παρελεύσεως του 8 βρίου.
 Παράδοξος ή δικεβελίωτις αύτη επειδή τό γεγονός, ότι τα
 φρούρια έμελλον να καταστραφώσι και αι Νήσοι να έξουδε-
 τερωθώσιν ειχεν ήδη διαδοθή καθ' όλην την Ανατολήν. Εί-
 χεν εις χείρας του άγορευων και επίσημα
 έγγραφα ότι ή υπόθεσις αύτη συνεζητήθη εν
 Κοπεγχάγη πολυ πριν ή ό βασιλεύς καταλί-
 πη την πόλιν εκείνην. Τόσω δέ ή Α. Μ. δαφ
 και ό κόμης Σπόνεκ ήσαν καλώς πληροφω-
 ρημένοι περί του τί έπροτάθη να γείνη·
 ο δέ Κομης Σπόνεκ περί τά μέσα του θέρου
 ούμόνον ειχε συναινέσει εις την πρότασιν,
 αλλά και υπέβαλεν ότι έπρεπε όλη ή Έλ-
 λη να καθυχηθή ούδετέρα. Τη 30 Ιουνίου ο ευ-
 ρηνός φίλος του, βασιλόν εν έτέρω τόπω ειπεν, ότι ήτο άμφι-
 βολον μήπως τινά φρούρια έμελλον να καταστραφώσιν, επειδή
 ή Ελλάς ειχεν έλάχιστον στρατόν, και ως εκ τούτου τά με-

ΙΑΚΩΒΟΣ
 ΔΗΜΟΣΕΥΣ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ

γὰλκα φρούρια ἤθελον μόνον εἶσθαι πειρασμὸς εἰς ξένην τινα Δύναμιν ἵνα τὰ καταλάβῃ. Ὁ ἐν Κοπενγχάγη πρεσβευτὴς ἡμῶν ἦλθεν ἐπὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ζητήματος εἰς συνέντευξιν μετὰ τοῦ Κόμητος Σπόνκε, ὥστε τὴν πρότασιν ἐγνωρίζε καλλιττα καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ σύμβουλος του. (the proposal was perfectly well known to the Minister). Ὁ ἐντιμος φίλος τοῦ ἀγορευόντος εἶπεν, ὅτι ἡ κυβερνήσις τῆς Αὐστρίας. Ἄλλ' ἡ Αὐστρία εἶχε πληρέστατον δικαίωμα εἰς ψῆφον ἐπὶ τοῦ πράγματος, ἐπειδὴ ἦν ἐν τῶν συνλλαγομένων μερῶν εἰς τὴν ἀρχικὴν συνθήκην καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν συμβουλευθῶσιν. Ἡ Αὐστρία εἶπε «προτίθεσθε νὰ δώσητε ἰσχυριστὰν θέσιν εἰς Κράτος ὅπερ ἡμεῖς πιστεύομεν ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ. Αἱ νῆσοι αὐτὰ θέλουσιν ἐκτεθῆ εἰς πρᾶξιμόπημα, καὶ ἐὰν καταληφθῶσιν ὑπὸ ἰσχυρᾶς δυνάμεως πρὸς ἡμᾶς πολεμίας, αἱ ἐν τῇ Ἀδριατικῇ κτήσεις ἡμῶν ἐνδέχεται νὰ κινδυνεύωσιν. Δύναται περιπλέου ν' ἀποβῶσιν αἰτίον μεγάλου κινδύνου διὰ τὴν Τουρκίαν καὶ δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους νομίζομεν ἀτοπώτατον ὥστε ταῦτα τὰ φρούρια νὰ μείνωσιν ὡς ἔχουσιν». Ἡ Αὐστρία εἶχε πλήρες δικαίωμα νὰ προβάλῃ τοιαῦτα ἐνστάσεις. Ὁ ἐντιμος φίλος τοῦ ἀγορευόντος εἶπεν ὅτι, ἂν ἡ Αὐστρία δὲν συνῆκει εἰς τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης ἡδύνατο νὰ ἀφῆθ' ἔξω αὐτῆς. Ἄλλ' ἡ Α. Μ. εἶχεν λόγους νὰ γνωστῇ ὅτι τὰς ιδέας τῆς Αὐστρίας συνεμερίζοντο ἢ τε Ῥωσσία καὶ Ῥωσσία, καὶ ὅτι ἀμφότερα ἤθελον ἀποποιηθῆ νὰ συναίνεωσιν εἰς τὴν συνθήκην, ἐὰν ἡ Αὐστρία ἀπεσύρετο. Καὶ ἡ Γαλλία ἐντελῶς ἐπεδοκίμαζε τὰς ιδέας τῆς Αὐστρίας. Ἦθελε δὲ εἶσθαι ὠφέλιμον διὰ τὴν Ἑλλάδα ν' ἀφῆσωμεν τὴν Αὐστρίαν ἐκτὸς τῆς συνθήκης;

ὑποθέσατε ὅτι ἡ Ῥωσσία, ἡ Ῥωσσία καὶ ἡ Αὐστρία ἔλεγον — «δὲν θέλομεν ποσῶς νὰ ἐπερῶμεν ἐν τῇ συνθήκῃ, οὐδὲν ἄναδεχόμεθα νὰ παραχωρήσωμεν τὰ νῆσους ταύτας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπιφυλαττώμεθα τὰ δικαιώματά μας καὶ ἐν καιρῷ εὐθέτω θέλομεν τὰ διεκδικῆσαι». Ἐὰν αἱ Νῆσοι παρεχωροῦντο ὑπὸ τοιούτους ὅρους, ἡ προφορά ἤθελε καταστῆ πηγὴ διυνεκοῦς ἀνησυχίας διὰ τὴν Εὐρώπην. Ἐτερος ὅρος τῆς Αὐστρίας ὑποβαλλόμενος ἦν ὅτι αἱ νῆσοι ὠφείλουσιν νὰ κηρυχθῶσιν οὐδέτεροι, ὅπερ ὑπὸ τινα ὄψιν ἡδύνατο ν' ἀποβῆ λυσitelés εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νῆσους. Ἐδικαιούτο δὲ εἰς τὸν ὄροντοῦτον ἡ Αὐστρία, ἐπειδὴ ὑπῆρχε ῥήτρα ἐν τῇ συνθήκῃ τοῦ 1815 ἐγγυομένη αὐτῇ τὰ δικαιώματα ταῦτα. Αὐτὴ ἦτο ἡ μόνη δύναμις ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Εὐρώπῃ ἡ ἔχουσα ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τῶν Ἰονίων Νήσων. Τὰ ἀτιμώλια τοῦ αὐστριακοῦ Αὐθδ ἤγγιζον εἰς Κέρκυραν. Τὸ ἐμπόριον συνίστατο κατὰ μῆχα μέρος εἰς τὴν ἀποπολίαν καὶ ἂν ἐπιφυλάξεις δὲν ἐγίνοντο ὑπὲρ τῆς Αὐστρίας μεγάλη ζημία ἤθελεν ἐπανεχθῆ εἰς σημαντικὴν ἐμπορικὴν ἐταιρίαν τῆς. Ἐπήρχετο ὁ ὅρος ὁ ἀφορῶν τὴν ἀνεξίθρησκείαν. Καλῶς ἐγνωστέτο ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶναι οἱ μᾶλλον ἀνεξίθρησκοι. Μέγας ἀνταγωνισμὸς ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ἀνατολῇ μετὰξὺ καθολικῶν καὶ ὁρθόδοξων καὶ ἀφοῦ ἡ γαλλικὴ κυβερνήσις εἶχεν ἀποκτήσει τινα δικαιώματα ὑπὲρ τῶν καθολικῶν ἦτο φυσικὸν νὰ ἐπιζητηθῆ ἢ διὰ τῆς συνθήκης ἐγγύσις των. Ὁ ἐντιμος φίλος του εἶπεν, ὅτι ἦτο ὄλως ἀπαραδειγματίστον νὰ χρηττεται ἡ ἀνεξίθρησκεία ἐνὸς τόπου, καὶ νὰ καταστρέφονται τὰ φρούριά του καὶ ἀνέσσει τὸ παράδειγμα τοῦ Βελγίου. Ἄλλὰ δὲν ἡδύνατο νὰ προτείνῃ ἀπυγέστερον παράδειγμα, ἐπειδὴ ἡ συνθήκη ἡ ἀναγκωστάτα τὴν ἀνεξίθρησκείαν τοῦ Βελγίου προεῖπει περὶ τῆς κακιστοφῆς πέντε ὀχυρῶν θέσεων. Εἶπε,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

μετὰ ταῦτα, ὁ ἔντιμος φίλος του, ὅτι ὤφειλον νὰ ἀνελθῶσι τὴν ὑπογραφήν τῆς συνθήκης μέχρις οὗ αἱ Ἴονιοι Νῆσοι συναϊσώσιν εἰς τοὺς ὅρους. Πλὴν ὁ λαὸς δὲν εἶχεν ἀληθῶς δικαίωμα ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τούτου. Καθῆκον εἶχε νὰ εἴπῃ καὶ ἡ ὄχι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεώς του μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Συνήνεσεν ὁ λαὸς, ἀλλὰ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ προβῇ περαιτέρω καὶ ἐπεμβῇ εἰς διαπραγματεύσειν Ἑθνωπακλῆν, ἀναφυομένην ἐξ Ἑθνωπακτικῆς συνθήκης. Δὲν ἦτο λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ προταθῶσιν οἱ ὅροι τῆς συνθήκης ἐνώπιον τοῦ Ἰονίου Κοινοβουλίου. Ἡ κυβέρνησις τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος ἐνόμισεν ἔργον ἀριστον, νὰ ὑπογραφῇ ἡ συνθήκη ὅσον τάχιστα. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔφερεν ἀντιρρήσεις εἰς τοὺς ὅρους τῆς συνθήκης. Καὶ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις προθύμως, πιστῶς καὶ εὐλαβῶς προσεπάθησε νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν Ἑλλάδα προτρέπουσα τὰς δυνάμεις νὰ δεχθῶσι τὰς τροποποιήσεις αἱ ἐπιθύμει, ὥστε νὰ ἀποβῶσιν οἱ ὅροι ὅσον ἐνεστὶν ἥττον ἐπαχθεῖς. Πολλὰ ἐπομένως τροποποιήσεις ἐγένοντο. Ἐν πρώτοις, ἀντὶ νὰ οὐδετερωθῶσιν ἀπασαὶ αἱ νῆσοι, ἡ ἐξουδετέρωσις περιορίσθη εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἄλλην τινὰ νῆσον. Ἡ Αὐτῆ Μεγαλειότης ἐπέτυχεν νὰ πείσῃ τὴν Αὐστρίαν, ὥστε νὰ παραιτήσῃ ὅλως τὴν ἀπαίτησίν τῆς. Καθ' ἣν ὀρισμένους ἀριθμὸς στρατιωτῶν ὤφειλε νὰ σταθμεύῃ ἐν τοῖς Νήσοις· νῦν δὲ ἀφαιρεῖτο πᾶς περιορισμὸς ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ. Ἡ συμφωνία κατ' ἀρχὰς ἦτο ἵνα ὅλα τὰ φρούρια καταστραφῶσιν· ἀλλ' ἡμεῖς παρεστήσαμεν τῇ Αὐστρίᾳ, ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγκαῖον, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὴν κατεδάφισιν καὶ τὸν ἀφοπλισμὸν δεῖ ἐχρῆζε νὰ γείνη περισσότερον πρ' ὅσον ἀπαιτεῖτο, ἢ ν' ἀπομαρτυρηθῇ ὁ κίνδυνος εἰς ὃν αἱ νῆσοι ἤθελον εἶσθαι ἐκτεθειμέναι, ἐὰν διετηροῦντο τὰ παρόντα φρούρια. Ἐπομένως, τὰ παλαιὰ φρού-

ρια ἤθελον διετηρηθῆ ἀνέπαφα. Δύο μόνον φρούρια κατεστρέφοντο ἐνὸς δὲ μόνου κατεδαφίζοντο αἱ ἐπάλλξεις. Ὡς πρὸς τὰ νέον φρούριον, ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ ὁ ἀγορεύων ὅτι διὰ τινα ἔτη θόρυβος εἶχε γένει, ἵνα παρακινήθῃ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις νὰ καταστρέψῃ αὐτὸ ὅπως ἐκέλευεν κατασκευασθῆ ὁδὸς τις. Νῦν δὲ, ὅτε ἡμεῖς ἐμέλλομεν νὰ κατεδαφίσωμεν τὰς ἐπάλλξεις, οἱ ταραχοποιοὶ ἐν ταῖς νήσοις ἤγειρον παράποννα διὰ τοῦτο. (Ἀκούσατε! Ἀκούσατε). Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα μετὰ τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῆς Αὐστρίας, ἐξηγήσαμεν τῇ Αὐστρίᾳ τὰς ἐντάσεις τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς, καὶ ὅτι ὅπως αἱ Ἴονιοι Νῆσοι συνηγοῦντο μετὰ τῆς Ἑλλάδος διακρίσις δὲν ἠδύνατο νὰ γείνη εἰς τὰς σημαίας, ἀλλ' ὅτι ἡ Ἰονικὴ ἔπρεπε νὰ μετατραπῇ εἰς Ἑλληνικὴν σημαίαν.

Ἡ Αὐστρία συνήνεσεν ὥστε δι' ὀρισμένην περίοδον χρόνου τὰ περὶ ὧν εἶπομεν προνόμια νὰ διατηρηθῶσιν, μετὰ δὲ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας νὰ λάβῃσι χώραν ἄλλαι συμβάσεις (Ἀκούσατε ἀκούσατε). Ὡς πρὸς τὰς 10,008 λιρ. στέρ. αὐτῶς ὤφειλον νὰ πληρωθῶσι κατ' ἔτος ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τῆς τῆς Κερκύρας διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν, ἡ τοιαύτη πρότασις ἐτροπολογήθη (Ἀκούσατε). Ὑπεστήριξεν ἄλλως τε ὅτι ἡ καταστροφή τῶν φρουρίων ἐκείνων δὲν ἤθελον εἶσθαι ἀπώλεια διὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὰ φρούρια τῆς Κερκύρας, ἵνα καλῶς ὑπερασπισθῶσιν, ἀπαιτοῦσι δέκα περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν. Ἦθελον εἶσθαι ἐπιθυμητὸν νὰ ὑποχρεωθῇ νέα δύναμις ὡς ἡ Ἑλλάς ὅπως ὑποστῇ τοσαύτην θρασύνην ὅσην τοιοῦτος στρατὸς ἀπῆτει; (Ἀκούσατε). Ἐὰν ἐξ ἄλλου τὰ φρούρια ἔμενον ἀνεκτά, κατὰ πάντα στιγμὴν ἠδύνατο νὰ καταληφθῶσιν ἐκ προνόμου τινὸς ἐπιθέσεως, καὶ κρατηθῶσιν αἱ Νῆσοι ἐνώπιον αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων (Ἀκούσατε ἀκούσατε). Ἐρρήθη κατ' αὐτὴν τὴν συζήτησιν ὅτι ἡ κατεδάφισις τῶν

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

φρουρίων παρέβιαζε τὰ ἀρθ.α 4, 5, 9, μιᾶς Συνθήκης. Ἄλλ' οὕτω δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐπεὶδὴ τὸ 4ου ἀρθρου τῆς μνημονευομένης Συνθήκης ἔφερεν ὅτι ἡ παραχώρησις τῶν Νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα ὄφειλε νὰ γείνη τῇ συνδρομῇ τῆς Αὐστρίας, Γαλλίας καὶ Πρωσσίας καὶ ἡ κατεδάφισις τῶν φρουρίων ἔπρεπε νὰ λάβῃ χώραν εἰς ἐκπλήρωσιν ἐνὸς τῶν ἄρων ἐφ' οἷς ἡ συγκατάθεσις τῶν ἐδόθη· ἡ καταστροφὴ τῶν φρουρίων ὑπῆρξεν ἐπομένως ἡ κατὰ γράμμα ἐκτέλεσις τοῦ 4ου ἀρθρου· καὶ οὐδεμίᾳ παραβίασις ἠκολούθησε οὔτε τοῦ 5ου οὔτε τοῦ 19ου ἀρθρου τῆς Συνθήκης. Ἐάν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐνήργει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐν καλῇ πίστει, ἠδυνάμεθα νὰ λάβωμεν τὰς ἀντιρρήσεις τὰς γενομένας ἐπὶ τῶν ὄρων ὡς ἀφορμὴν ἵνα ἀποσύρωμεν τὴν περὶ παραχωρήσεως τῶν Νήσων πρότασιν. Δὲν ὑπῆρχεν ἀρθρον ἐν τῇ Συνθήκῃ τοῦ 1815 ὡς πρὸς τὴν παράδοσιν τῶν φρουρίων εἴτε ἐν ἡ ἐδέχθημεν αὐτὰ καταστάσει, εἴτε ἐν οἰαδήποτε ἄλλῃ παρεπενόησαν ὅτι ἀφαιροῦμεν τὰ ἱστορικὰ τηλεβόλα ἐκ τῆς Κεραύρας ἀλλὰ τὰ τηλεβόλα ἅπερ ἀφῆρουντο ἦσαν ἐκεῖνα ἅπερ ἡμεῖς ἐβέβαμεν· οὐδ' ἐστοχάζετο ὁ ἀγορεύων ὅτι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ προσφέρωμεν ταῦτα εἰς τὴν Ἑλλάδα παρεκτὸς τῶν καλύτερημάτων 90,000 ὄσκα τῇ ἐδωρήσαρην. Ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος (τῆς Dumbartonshire) εἶχε χαρακτηρίσει τὴν ἐν τῷ Ἰονίῳ Κυβέρνησιν τῆς Ἀγγλίας ὡς ἀπεχθὴ τυραννικὴν καὶ ἀέφερε τὴν διοίκησιν τοῦ Σίρ Θ. Μαιτλάνδου. (Ὁ Κ. Σμόλλετ ἀπαυτῶ κατὸς ἐνήργει συνταγματικῶς μετὰ τῆς Γερουσίας). Δὲν ἐνῆρξεν ὁ ἀγορεύων ὅτι τοιοῦτος χαρακτηρισμὸς ἤρμοζεν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Μαιτλάνδου· ὅπως δὴποτε ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος προέβη ὁμιλίῳν περὶ δικαίωσιν· παρὴν κριματικῶν πολέμων· ἀλλ' ὁ Σίρ Ἐρρ. Στόρξ δὲν ἦτο τοιοῦτος· εἶχε γνω-

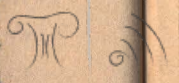
ρίζει ὁ ἀγορεύων αὐτὸν τὸν γενναῖον καὶ ἔντιμον ἄνδρα διὰ πολὺ καιρὸν, καὶ ἠδύνατο νὰ βεβαίωσῃ τὴν Βουλὴν ὅτι ἠγνοεῖ ἐάν ὁ Σίρ Ἐρρ. Στόρξ ἀνήκεν εἰς τὴν μερίδα τῶν φιλελευθέρων ἢ τῶν συντηρητικῶν. Ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος εἶπεν ὅτι ὁ Σίρ Ἐρρ. Στόρξ ἦτον ὁ χειρίστος ὅσων διώκησαν τοὺς Ἰονίους. Ἄλλ' ἡ διοίκησις αὐτοῦ βεβαίως δὲν ἀξίζει τὸν χαρακτῆρα ὃν ὁ ἔντιμος ἀντιπρόσωπος τῇ ἀπέδωκεν. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἐν καιρῷ μεγάλων δυσχερειῶν καὶ ἀπέναγτι σφοδρᾷ ἀντιπολιτεύσεως ἐξέπληρωσεν αὐτὸς τὰ καθήκοντά του εἰς τρίπον ἀξίου τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ τόπου. Ἡ δὲ ἀνάμνησις αὐτοῦ θέλει εἶσθαι καὶ ἐν ταῖς Νήσοις εὐάρετος, ὅταν τὰ ὀνόματα τῶν βραδίουργῶν λησμονηθῶσιν. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἐρρέθη ὅτι δὲν ἦσαν ἐκεῖ οὔτε 20 ἄνθρωποι, οἵτινες ἤθελον λυπηθῆ διὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν Ἀγγλῶν. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἄλλ' ὁ ἀγορεύων ἐφρόνει ὅπως τὸ ἐναντίον. Ἐπίστευεν ὅτι ἡ ἀναχώρησις τῶν ἤθελε προξενήσει βλαδίαν δυσχερείαν. Ἰσως οἱ ἐκ τῶν ταραχῶν ἐπιζῶντες δὲν ἤθελον δυσχερεστηθῆ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ μεγάλη πλειθύς τοῦ λαοῦ καθύτι ἐφρόνει αὐτὸς ὅτι οὐδέποτε ἤθελεν ὁ λαὸς εὐμερῆσει καὶ εὐτυχῆσει μάλλον παρ' ὅτου ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἡ γνώσις, ἢ εἶχε τῶν νήσων τὸν ἰδεοβαίον ὅτι δὲν ὑπῆρχε λαὸς εὐδαιμονέστερος ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ἀληθῶς μάλλον ἐλεύθερος παρ' ὅσον ἐχρημάτισαν οἱ Ἰῶνι ὑπὸ τὴν ἡμετέραν προστασίαν. (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἡύχετο μόνον νὰ μὴν ἔλθῃ καιρὸς νὰ μεταμεληθῶσι μέγλιως ὅτι συνήλθαν εἰς τοὺς πόθους ὀλέγων τινῶν, ἢ ἀποχρησθῶσι τῆς ἡμετέρας προστασίας. Ὁ ἔντιμος φίλος τοῦ ἐλθῆν ὁμιλεῖ περὶ τοῦ εὐγενοῦς λόρδου τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἐπιπρυεῖου τῶν Ἐξωτερικῶν εἰς τρόπον δι' ὃν ὁ ἀγορεύων ἠρυσθίρασε (Γέλωε). Ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι ὁ λόρδος Ῥώσσελ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΛΕΙΟΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ

είχε κηλιδώσει της Αγγλίας τον χαρα-
 κτηρα. Επίστευεν απ' εναντίας ο αγορεύων ότι ο λόρδος
 Ρώσσελ είχε ύψώσει τον χαρακτήρα του τόπου. Δεξιών ά-
 φορμάς να κρίνη περί των φρονημάτων του εύγενους φίλου
 του, ενόμιζεν ότι δέν υπήρχεν άνθρωπος έχων αληθώς έλευθε-
 ριώτερα φρονήματα έν Αγγλία και έπιθυμών ζωηρότερον να
 προαγάγη αυτά, ενώ συγχρόνως ήθελε να διατηρηθή ό προς
 τάς συνθήκας σεβασμός. Αυτό διεδήλωσεν εις τον αγορεύοντα
 ότι ή φιλελευθερία των ήμερών μας ήτο ή παραγνώρισις των
 διεθνών Συνθηκών (εΕύγε· έκ των άνωπολιτευομένων). Άλλ'
 οι έντιμοι άντιπρόσωποι άς άποβλέψωσι εις την πορείαν του
 εύγενους λόρδου του επί των έξωτερικών υποθέσεων. Ένώ αυ-
 τός προήγαγε πακί σθένει τας φιλελευθέρους άρχάς και την
 συνταγματικήν Κυβέρνησιν καθ' όλην την Εύρώπην, είχε
 συνάμα προσπαθήσει να τηρήση τας Συνθήκας έν πληρεστάτη
 καλή πίστει. (Ούχι!) Έκείνο δι' ό έντιμος φίλος του
 κατηγορεί τον εύγενή λόρδον ήτο, ότι άντι να παραβή τας
 Συνθήκας, είχε πράξει κάλλιστα και' αυτάς συμβουλευθείς την
 Αυστριακήν, Ρωσικήν και Πρωσικήν ώς προς την παραχώρησιν
 των Ιουίων Νήσων. Καθ' όσον δέ απέβλεπε την Ελλάδα
 είχαν πράξει τό κατά δύναμιν ύπερ αυτής. Έφρόντισαν ειλι-
 κρινώς περί των συμφερόντων της. Έπεθύμουν να έχη Κυ-
 βέρνησιν συνταγματικήν να αναπτύξη τους πόρους της, και
 να συντελέσει εις την έλευθερίαν και την ευημερίαν του λαού
 αυτής. (Ακούσατε, ακούσατε). Κατεδίκαζον την
 κατά των άλλων έπικρατειών έπίθεσιν. Έφρόνουν δέ όρθώς και δικαίως· θέσαντες
 μεταξύ των όρων της των Νήσων παραχω-
 ρήσεως τό να παραιτήση ή Ελλάς πάντα
 τά έπιθετικά σχέδια κατά των γειτόνων της.

Αι νήσοι έκείναι κατοικούμεναι υπό λαού βιομηχάνου ήθε-
 λον πολύ συντελέσει εις ένίτησιν της Ελλάδος. Άλλ' άν ή
 Κέρκυρα έμελλε να άποβή φωλεά των ραδιούργων,
 και καταστή βάσις προς έπιχείρησιν έπιδρομών κατά
 των γειτόνων, τότε ή παραχώρησις ήθελε μάλλον συντελέσει
 εις την δυσπραγίαν της και ήθελε περιπλέξει αυτήν με τά
 ευρωπαϊκά έθνη. (Ακούσατε, ακούσατε). Ός προς τά ζη-
 τούμενα έγγραφα ήθελεν είναι πρόσφορον να κατατεθώσι μέ-
 χρι τέλους του Νοεμβρίου. Ηλπίζε δέ ότι ή Συνθήκη ήθε-
 λεν υπογραφή μετά τό Πάτχα, και τότε ήδύναντο να προσα-
 χθώσι και τά λοιπά έγγραφα.

Ο ΔΟΧΑΓΟΣ (ΓΕΡΒΙΣ Capt Gervis). Ηκουσε μετά
 πολλής έκπλήξεως ότι λαός εύτυχής και ευημερών παραχω-
 ρείτο εις Κράτος διατελοῦν σχεδόν έν άναρχία κατά προτρο-
 πήν όλίγων ραδιούργων. (Ακούσατε, ακούσατε). Αυτός ήτο
 πάντοτε κατά της τοιαύτης παραχωρήσεως· άλλ' έδικαίου τό
 επί των Έξωτερικών Υπουργείον, στοχαζόμενος ότι άλλως
 άποφραίσαν είχε την πεποθησιν ότι ήθελε συντελέσει εις την
 ευτυχίαν και ούδαμώς εις την δυστυχίαν των Νήσων. (Α-
 κούσατε, ακούσατε). Βεβαίως, ού μικρόν άτύχημα είναι ότι ή
 Μ. Βρετανία μετά ήμισείας περίπου έκκρονταεικρίδος προσ-
 τασίας έμελλε να παραχωρήση τας Νήτους εις την Ελλάδα,
 διατελούσαν έν άναρχία, μασιζομένην υπό της λη-
 στείας και εις τόσω ταραχώδη και παραλελυμέ-
 νην κατάστασιν, ώτε τρίς ήπειλυσαν οι ξένοι Πρόεδροι να
 άναχωρήσωσιν. (Ακούσατε ακούσατε). Άλλ' ή Μ. Βρετα-
 νία αποφασίσασα να τας παραχωρή η ώφειλε να πράξη τοῦτο
 έντιμώς (Ακούσατε, ακούσατε). Οδέν είχε δικαίωμα να
 συνομολογήση συνθήκην μετά νεαρού ήγεμόνος, φέρουσαν ότι
 αι νήσοι αυτές ήθελον αποτελέσει μέρος όλκληρωτικών του

ΙΑΚΩΒΟΣ ΓΕΡΒΙΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

βασίλειον του, εἴτα δὲ νὰ τὰς ἀκρωτηριάσῃ ὡς ἤδη πράττει (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἐάν οἱ νῆσοι ἐμίλλον νὰ ἀποτελέσωσι μέρος Κράτους συνταγματικῆ καὶ ανεξαρτήτου, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ 3ου ἀρθροῦ, τί λοιπὸν ἐτήμωκεν ἡ ἀπχόρευσις τοῦ νὰ ἐπισταθμεύῃ στρατὸς ἢ στόλος εἰς ἐκεῖνας τὰς νήτους; (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Πρακτηρήσας τὰς διαφόρους Συνθηκάς καὶ νὰ πρωτόκολλα ὅσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προστασίας ἐγένοντο, οὐδὲν εὔρισκε παρέχον ἡμῖν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπιμένωμεν ἐφ' ὄρου τοιούτου. (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Εἶπαν ὁ προλαλήσας ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν εὐγενῆς Λόρδος σαφῶς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων ἐδήλωσεν ὅτι ἐμίλλον νὰ καταστραφῶσι τὰ φρούρια. Ἀληθές ἦν ὅτι αὐτὸς ἐδήλωσεν ὡς ἀμφίβολον ἀντιὰ τούτων ἔπρεπε νὰ κτεδαφισθῶσιν, ἐπειδὴ ἡ Ἑλλάς εἶχεν ὀλίγον στρατὸν, καὶ ἤθελεν εἶθι περιεδικαιωμένη δύναμιν νὰ καταλάβῃ τὰ φρούρια, ἐν σμῶδεμῶν ὡς εἶχον νὰ μείνωσιν. Ἄλλ' ὁ εὐγενῆς Λόρδος, εἶπεν ὅλον τὸ ἐναντίον ἐκείνου, ὅπερ ὁ προλαλήσας ἐξέθεκεν. Ἀληθῶς ὑπῆρχον φρούρια ὡς τὸ ἐν Κεφαλληνίᾳ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἕτερα ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἐν Κυθήροις, ἀντιὰ τῆς δύναμτος νὰ καταδραφισθῶσιν. Ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἦτο ὅλον, διαφρον ὡς πρὸς τὰ φρούρια τῆς Κερκύρας. Ἐπεθύμει δὲ νὰ μάθῃ ἐάν ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε πρόνοιαν, ἵνα προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα ἐν τοῖς νήσοις τῶν προσώπων ἐκεῖνων, εἰς τὰς συντάξεις καὶ ἀποζημιώσεις ἐχρεωτοῦντο. (ἀκούσατε, ἀκούσατε).

Ο Κ. ΦΟΡΓΙΕΣΚΥ. Εἶπεν, ὅτι καλὸν ἄφορ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συντάξεων καὶ ἀποζημιώσεων, ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις ἐφρόντισε περὶ αὐτῶν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀρθῆ ἡ προστασία· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ὅταν φθάσῃ ἡ ὁρισμένη ἡμέρα· ἐγένοντο παρυστάσεις περὶ τοῦ ἀντιεμμένου τούτου εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν

ὑπουργόν, ὁ ὁποῖος ἀπήντησεν ὅτι οἱ ἀρμοδίαι ἀρχαὶ ἦσαν εἰς συνεννόσιν μετὰ τοῦ Μεγάλου Ἀρμογτοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ ὅτι, ἀν καὶ κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην τῆς μεγάλης πολιτικῆς μεταβολῆς, οἱ πρόσοι τῶν Ἰονίων Νήσων ἐδλάθησαν προσωρινῶς καὶ ἠλαττώθησαν, ὁ Κ. Ε. Στόρξ προσεπάθει παντὶ σθένει νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ τῶν μισθῶν καὶ συντάξεων, καὶ ἔχομεν λίγους νὰ πιστεύωμεν, ὅτι οἱ δικαιοῦχοι θέλουσι πληρωθῆ. Ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ μέλλουτι πληρωμῆν τῶν συντάξεων καὶ ἀποζημιώσεων τῶν Βρετανικῶν ὑπῆκων οἱ ὁποῖοι ἤθελον ἀποβάλλει τὰς θέσεις των συνεπειᾶ τῆς ἐνώσεως, ὁ ἀγορεύων ἐξέθετο πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἰς τὸ Κοινοβούλιον τὰ μέτρα, καὶ ὅποια ἐλήφθησαν. Ἀνέφερον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐμίλλε νὰ ὑποχρεωθῇ διὰ τῆς Συνθήκης, νὰ πληρώσῃ ἐκεῖνας τὰς συντάξεις καὶ ἀποζημιώσεις τακτικῶς εἰς τὸν ἐν Κορφοῖς Πρόξενον τῆς Ἀγγλίας καὶ εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Προξεντῆν. Αἱ περιπτώσεις τῆς ἀποζημιώσεως, δι' ἀποβολὴν θέσεως, εἶναι ὀλίγαι. Τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν πρακτηρήσεων τοῦ εὐγενῆς κυρίου προλαβῶν ἀπήντησεν ὁ εὐγενῆς φίλος του κ. Λαῦαρδ. Ὁ εὐγενῆς κύριος ἐθεώρησεν ὡς δεδομένον, ὅτι πάντα τὰ περιεχόμενα ἐν τῇ Συνθήκῃ τῶν μεγάλων Δυνάμεων ἔπρεπε νὰ ἐκτελεσθῶσι κατὰ γράμμα. Ὁ εὐγενῆς ὅμως φίλος του ἐξήγησεν, ὅτι διὰ τῶν φιλικῶν προσπαθειῶν τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως, πολλοὶ περιορισμοί, τὸς ὁποῖους κατ' ἀρχὰς προσεπάθησαν νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐμετριάστησαν, καὶ ὅτι οἱ ὅροι τοῦ ὁποῖου ἐπέτυχον σήμερον δὲ ἦσαν τὸσον περιοριστικαί. Χωρὶς νὰ στερηθῶσιν ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν ἀτέμμη τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ στέλλῃ στρατὸν καὶ πλοῖα εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους καὶ νὰ τὰ διατηρῇ ἐκεῖ, ἔλαβον πρόνοιαν περὶ τῆς γενικῆς αὐτῶν ἐξουδετερώσεως, καὶ τούτω ἦτο πολλῶν μεγαλύτερον πλεονέκτημα

ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΕΙΛΟΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

εις εθνη δύναμι παρ' εις οϊανδήποτε ἄλλην. Ὁ ἀξιότιμος φίλος του Κ. Γρέγορς ἦτο θερμὸς καὶ εὐλαβὴς φίλος τῶν Ἑλλήνων, καὶ εἶναι γνωστὸν, ὅτι αὐτοὶ συναισθανόμενοι τοῦτο ἐξέλεξαν αὐτὸν ἀντιπρόεδρον τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως συλλόγου. Ὁ ἀξιότιμος φίλος του οὐδὲν ἥττον ἤθελεν μεταχειρισθῆ ἐπισημότερον τῆν ἐξαιρετικὴν ταύτην θέσιν ἐνεργῶν, μάλλον ὡς μεσίτης μεταξὺ τῶν δύο μερῶν, ἢ γενόμενος συνήγορος ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς μόνον.

Ὁ ἀξιότιμος φίλος του ἠδύνατο νὰ ὑποδείξῃ εἰς τοὺς Ἰουνοὺς, ὅτι ἀφ' οὗ ἀπεφάσισαν ν' ἀπαιτήσωσι τοιαύτην μεγάλην μεταβολὴν καὶ κατώρθωσαν αὐτήν, δὲν ἔπρεπε νὰ προσδοκῶσιν ὅτι πάντῃ θὰ ἦσαν *couleur de rose* (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἡδύνατο νὰ παραστήσῃ τὴν δυσχερίαν εἰς ἣν εὐρέθη μεγάλη δύναμις, ἐκτελοῦσα πρᾶγμα ἄνευ προηγουμένου παραδείματος ἐν τῇ ἱστορίᾳ, τὴν ἐκουσίαν δηλ. παραχώρησιν χώρας εὐρισκομένης εἰς χεῖρας τῆς, ὅτι ὑπῆρχον ἄλλαι δυνάμεις, ὧν ἡ σύγκρασις ἦτο ἀναγκαία καὶ διάφορα συγχρονόμενα συμφέροντα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ συμβιβασθῶσιν (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἡδύνατο δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι τοῦτο ἦτο εὐταλῆς θυσία ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἐθνικοῦ βίου, τὴν ὁποῖαν πρὸ πολλοῦ ἐπιζήτου καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς καταστάσεως ταύτης ἐρεθισμὸς εἶχε κταστήσει ἀδύνατον τὴν ἐπισημὴν κυβέρνησιν τοῦ τόπου (ἀκούσατε). Ὁ ἀγορεύων ἤθελεν ὑπενημίσει εἰς τὸν ἀξιότιμον φίλον του, ὅτι ἡ προκειμένη μεταβολὴ ἦτο κρίσιμος, τρόπον τινὰ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἰονίων Νήσων. Κατ' ἀνάγκην τόσον σοβαρὰ καὶ μεγάλη πολιτικὴ μεταβολὴ, δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ συμφέροντα πολλῶν προσώπων, ἐν τῷ Ἰονίῳ Κράτει. Αὕτη προσέβαλε κατὰ τὸ παρὸν τὴν πίστιν τοῦ τόπου ἐκείνου, ἡλπίσθη δὲ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν πόρους καὶ ἔσχεν ἀναμφιβόλως ἐπιρ-

ροὴν, ἐπὶ τοῦ βίου πολλῶν ἐν Κερκύρα, οἱ ὁποῖοι ἔξω ἀπὸ τὴν προσχίαν καὶ τὴν φρουρὰν, κατέστρεψε τὴν καπηλίαν τοῦ πολιτικοῦ δημαγωγοῦ ὁ ὁποῖος εὐρέθη εἰσπάρατος ἕνεκα τῆς εἰτακουσθείσης εὐχῆς ἐγέννησε δυσαρέσκειαν μεταξὺ τῶν Ἰονίων καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ μεμφμοιρῶσι διὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁποῖους ἡ Ἀγγλία ἐθεώρησεν ἀναγκαίους διὰ νὰ κατορθώσῃ τὴν ἔνωσιν. Ὁ ἀξιότιμος φίλος του ἐφάνετο διατεθειμένος νὰ θεωρήσῃ τὸ χρηματικὸν μέρος τοῦ ζητήματος ὡς μὴ σπουδαῖον. Εἶναι ὁμως βέβαιον, ὅτι τὸ πᾶσόν τῶν Βρετανικῶν, ἢ Ἰονικῶν χρημάτων τῶν θανατηθέντων εἰς τὰ φρούρια, εἶχε πολλὴν σπουδαιότητα εἰς τὸ μεταξὺ τῶν δύο κυβερνήσεων ζήτημα. Ἀνέφερε, ὡς εἰκὸς, περὶ τῶν νεωτέρων ἔργων καὶ οὐχὶ περὶ σεβαστῶν οἰκοδομιῶν οἷα ἡ Ἀκρόπολις τῆς Κερκύρας, τὴν ὁποῖαν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐγγίζου. Εἰς ἐτησίαις δόσεις ἡ Ἰονικὴ κυβέρνησις ἐδαπάνησεν εἰς τὰ Κερκυρικὰ φρούρια περὶ τὰς 250,000 λίρας. (Ὁ λοχαγὸς Γέρβις λέγει περὶ τὰς 300,000 μέχρι τοῦ 1848). Τὸ ἀξιότιμον μέλος εὐρίσκεται εἰς ἀπάτην. Τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον ἀναφέρει περιλαμβάνειν ἄλλας στρατιωτικὰς δαπάνας ἐκτὸς τῆς δαπάνης τῶν φρουρίων. (Λοχαγὸς Γέρβις μόνον διὰ τὰ φρούρια). Εἶναι γεγονός, ὅτι ἡ Ἀγγλία δὲν ἐπέμεινε καθολοκληρίαν εἰς τὰ δικαιώματα τὰ ὁποῖα ἀπῆλθεν διὰ τῆς Παρισίων συνθήκης καὶ εἰδείχθη ἐν γένει λίαν συγκαταβατικὴ διὰ τὰς ἔνθεν στρατιωτικῶν δαπανῶν ἀπαιτήσεις τῆς Διαρκούτης τῆς προστασίας ἢ Βρετανικῆς κυβερνήσεως ἀπῆλθε παρά τῶν Ἰονίων, ἕνεκα στρατιωτικῶν λόγων πλέον τῶν 250,000 λιρῶν κατ' ἔτος, ἐνῶ ἐδαπάναι ἔτι διπλάσια καὶ τριπλάσια. Ἦθελεν εἰπεῖ ἤδη ὀλίγας λέξεις, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῶν Ἰονίων παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἀποικίων καὶ τὴν κατάστασιν ἐν ἣ ἀπεχωρίζοντο. Ἡ διοίκησις ἐν γένει

δὲν ἦτο ἀπληχρῆς σφαλμάτων, ὑπό τινα; ἐπίφεις δὲν ἠδύ-
νατο νὰ φέρῃ αὐστηράν ἐξέλεξιν. Ἄν ὅμως χινοῦμεν αὐτὴν
δικαίως, καὶ τὴν παρεβάλλωμεν μετὰ τὴν διαγωγὴν ἄλλων κυ-
βερνήσεων, ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις, δὲν ὑπάρχει λόγος
διὰ τὸν ὁποῖον νὰ καταδικασθῇ παρὰ τοῦ Κοινοβουλίου, ἢ
καὶ παρ' αὐτῶν τῶν Ἰουίων. Αἱ δυσχερεῖαι ὑπὸ τὸ κράτος
τῶν ὁποίων ἡ Ἀγγλία ἀνέλαθεν τὴν κυβέρνησιν τῶν νήσων
πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Εὐρομεν τὸν λαὸν διε-
φθαρμένον, ἐνεκα κακῆς δικασέως; ὀλιγκλήρων ἐκτουταετη-
ρίδων καὶ διὰ μικρᾶς περιόδου ἀναρχίας; ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἰδι-
κτησία ἦσαν ἀβέβαιαι; ἡ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριον ἦσαν ἐν
κακῇ καταστάσει, καὶ δὲν ὑπῆρχεν οὔτε νόμος, οὔτε τάξις
ἐν τῷ τόπῳ. Ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τινος χρόνου ἦτο ἀναμφιβό-
λω; δεσποτικὴ, ἀλλ' ἦτο ἰσχυρὰ, ἀποτελεσματικὴ καὶ ἀφι-
λοκερδής. Σκοπὸς τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως ἦτο πάντοτε ἡ
προχρηγὴ τῆς εὐδαμονίας τῶν Ἰουίων Νήγων καὶ σπανίως,
ἀν συνέβη τοῦτό ποτε, ἐθνικὰ κτήσαν ὑμπερῶντα τῶν Ἰουίων,
ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς προστασίας; (ἄκουσον, ἀκουσον).
Ἐπὶ τέλος συλλεγία ἐπιθυμία; ἐκδηλωθεῖσας παρ' αὐτῶν τῶν
Ἰουίων, ἀπενεμήθη εἰς αὐτοὺς ὑνταγμα παρὰ πολὺ φιλελευ-
θερον. Ἄν καὶ ἀνώμαλος ἢ μορφή αὐτῆ τῆς κυβερνήσεως,
δὲν εἶχεν ὅμως εἰμὴ καλὸν σκοπόν. Ἡ πρώτη χρῆσις τοῦ
νέου τοῦτου συστήματος ἦτο τὸ νὰ στρέψουν αὐτὸ κατὰ τῆς
προστατίας; δυνάμεως. Μετὰ τινα πείραν τῆς καταστάσεως
τῶν προχρηγμάτων ὁ τότε διευθύνων τὴν κυβέρνησιν τῆς Α. Μ.
ὁ λόρδος Δέρβυ, ἀπέστειλε τὸν ἀξιότιμον ἐπὶ τῶν οικονομικῶν
ὑπουργόν (Γλάδστον) νὰ προτείνῃ εἰς τοὺς Ἰουίους μεταρ-
ρυθμίσεις περὶ τὸ σύνταγμα, τὰς ὁποίας ἠνυήθησαν νὰ παρα-
δεχθῶσιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν ἑνώσιν,
ἢ ὁποία ἐπετεύχθη. Ἡ θέσις τοῦ βρετανικοῦ ἀντιπροσώπου

ἦτο μᾶλλον παθητικὴ, ἢ ἐνεργητικὴ. Δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ
προσπαθῇ μετὰ καλῆς πίστεως καὶ ἐλικρινείας νὰ ἐφαρμόσῃ
τὸ σύνταγμα καὶ νὰ ὑποφέρῃ μετ' ὅσης ἦτο δυνατόν ὑπο-
μονῆς, τὸν ἐρητισμὸν καὶ τὰς προκλήσεις, εἰς ἃς ἦτο ἀκατα-
παύτως ἐκτεθειμένος. Τοιαύτη ἦτο ἡ διαγωγὴ τῶν Μ. Ἀρ-
μοτιῶν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, καὶ ἰδίως τοῦ εὐγενοῦς φίλου του
Κ. Ε. Στόξ. Εἰς τὰ ἔγγραφα τοῦ Κοινοβουλίου ὑπῆρχεν ἐκ-
θεσις μέρους τῆς Ἑλληνικῆς βουλῆς ἐπισκεφθέντος κατὰ τὰς
ἐκλογὰς τὴν Κεφαλληνίαν. Ὁ βουλευτὴς οὗτος ἐξέφρασε τὴν
ἐκπληξίν του διὰ τὴν ἀμεροληψίαν τῆς κυβερνήσεως, ἀπέναντι
τῶν μικρῶν καὶ φιλοταράχων ἀντιπάλων τῆς, καὶ τὸν θαυμα-
σμόν του διὰ τὴν ἔξοχον κατάστασιν τοῦ τόπου. Τοῦτο ἠ-
δύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις ὑπὲρ τῶν ἀφιλοκερδῶν
προσπαθειῶν τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως, ὅπως πληρώτῃ ἀ-
πέναντι τῶν Ἰουίων τὰ σχεδὸν ἀδύνατα καθήκοντά τῆς (ἀ-
κούσατε, ἀκούσατε). Ὅτι δὲ παρουσιάσθη κατάλληλος εὐκαι-
ρία ὅπως παραχωρήσωμεν εἰς τοὺς Ἰουίους τὸ δῶρον, τὸ
ὁποῖον τὸ ὁποῖον τότον ἐπεζήτησαν, ἢ κυβέρνησις τῆς Α. Μ.
δὲν παρημέλησε τὴν εὐκαιρίαν. Οἱ Ἰουιοὶ δὲν εἶχαν παρὰ
νὰ κάμουν ὀλίγας θυσίας ἐνώσεως καὶ εὐθυμίας, ὅπως ἐ-
ξασφαλίσωσι τὴν πληρωμὴν τῶν ἐθνικῶν καὶ πατριωτικῶν
πόθων των. (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἡ φωνὴ ὑπὲρ τοῦ χω-
ρισμοῦ ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως μετὰ τῆς
Ἑλλάδος, ἀν καὶ νύηθηθεῖσα παρὰ πολιτῶν τυχοδιωκτῶν,
ἀντήγει, ὡς ἐφρόνει ὁ ἀγορεύων εἰς τὰ στήθη τῶν πεπαυ-
μένων τάξεων καὶ τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ. (ἀκούσατε, ἀκούσατε).
Ἡλίεθ δὲ ὅτι οἱ Ἰουιοὶ ἠθελον διεξέλθει σώοι καὶ θριαμ-
φεντικῶς τὴν κρίσιμον περίοδον, ἢ ὁποία θελεῖ ἐπακολουθήσει
καὶ ὅτι ἠθελον ἀναπτυχθῇ καὶ γείνει εὐδαίμων, εὐτυχὴς καὶ
εὐδοκίητος λαός. (ἀκούσω, ἀκούσω). Ἐφρόνει ὅτι ἠθελον

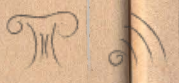
ΙΑΚΩΒΕΛΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ένθυμίσθαι με ένγνωμοσύνην, του τρόπου με τον όποιον ή 'Αγγλία τους ένυβέρησε και τον τρόπον δι' ου ήκανοποίησε τους ύπερ της ένώσεως πόθους των. Ήλιπιζεν ότι ήθελον έξαλειψει από την συνείδησίν των, όσων το δυνατόν τά ήτορικά έλατήρια ύπερ της δυταρσεικίας, τά όποια ακούουν παρά των μερών και παρ' α του άντιπροέδρου του συλλόγου της ένώσεως.

Κ. ΦΙΤΖΓΕΡΑΑΔ. "Αν και έλυπειτο ότι ή συζήτηση ένγένετο παρόντων όλίγων βουλευτών, λαμβάνει ουδέν ήττον την εδκαίρ' αυ διά να είπη όλίγας λέξεις, καθ' όσον τελευταίαν ήδη φο άν έπρόκειτο να συζητήσουν περί του ζητήματος τουτου. Δεν έχει σκοπόν να συζητήση το περί παραχωρήσεως ζήτημα πρό πολλου παρελθόν. Ο αξιότιμος προαγορεύσας ύπεστήριξεν ότι το αποτέλεσμα της Βρεττανικής δεσποτειας εις τας Ιονίους Νήσους, ήτο το να καθιερώτη έν είδος παραδείσου" ότι τακτική κυβέρνησις αντικατέστησε την άταξίαν, ότι αι γενόμεναι όδοι περιεποίησαν μεγάλα ευεργετήματα εις τας νήσους. "Αλλ' όποια έν τω μεταξύ τούτων ύπάρξεν ή κατάστασις της Ελλάδος; Δεν ύπήρχεν κράτος έν τη Εύρώπη εις το όπιον έλαβον όλιγωτέραν πρόνοιαν περί της ευημερίας του λαου παρ' έν Ελλάδα, και έν τούτοις ό αξιότιμος κύριος, είπεν, ότι απόδ κατέστην ευδαιμόνας τους Ιονίους διά της Βρεττανικής διοικήσεως, έμελλεν ήδη να εγκαταλείπη την προστασίαν και να ένωση αύτάς μετά χώρας πρό πολλου υπό της άναρχίας πιζομένης. Εφρόνει ότι ή παρούσα περίπτωση, είναι έξ εκείνων εις τας όποιας άνεμίχθη ή κυβέρνησις, χωρίς να κάμη κανέν καλον, άλλ' εκθέσασα την πίστην και τον χαρακτήρα του τόπου τούτου. Ποία ήττον ή πορεία της Κυβερνήσεως επί του Έλληνικού ζητήματος μετά την καθάρσιν του προηγούμενου βασιλέως;

Ο άγορευών δεν ήθελε ν' αναφέρη το γεγονός ότι ή 'Αγγλική κυβέρνητις περιέφερε καθ' όλην την Εύρώπην το Έλληνιαόν Στέμμα κατακυρούσα αυτό εις τον προσφέροντα καλλιτέρας προτάσεις (ακούσατε, ακούσατε).

Εφρόνει ότι οι ύπουργοί της Βασιλείας εξέθεσαν βαρέως τον τόπον τούτον, επιτρέψαντες χάριν ιδιαιτέρων σκοπών, ν' άναμιχθή με την προκειμένην ύπόθεσιν το όνομα μέλους της Βασιλικής οικογενείας της 'Αγγλίας, ένθ' ειγώσκου καλώς ότι ό πρίγκηψ ουτο, ουδέποτε ήθελε δεχθή τον Έλληνικόν θρόνον, και ότι το όνομά του έρόφηθ μόνν εις το μέσον διά να καταστραφώσιν αι αξιώσεις Ρώσου πρίγκηπος (ακούσατε, ακούσατε). Εκπλεσσοταριάσασα το Έλληνικόν Στέμμα καθ' όλην την Εύρώπην ή κυβέρνησις εύρε τέλος πάντων πρίγκηψ δύναμενον να δεχθή αυτό, αλλά μόνον επί τω όρω της πραγματικής ένώσεως της Έπτανήτου μετά της Ελλάδος· έπεισθη να μεταβή κατεπειγόντως εις Ελλάδα πειν ή εκτελεσθή ή πραγματική ένωσις. Η κυβέρνησις ώφειλε να γνωρίξη και εκείνον τον χρόνον, ότι ό όρος ουτος είχε συμφωνηθή, ότι ήτο όρος του όποιου ή πλήρωσις δεν έξηρτάτο εκ της θελήσεως της άνευ της συναίνεσεως των άλλων ευρωπαϊκών Δυνάμεων. Επομένως ή κυβέρνησις ώφειλε ν' απευθυνθή προς τας Δυνάμεις εκείνας όπω; επίτυχη διά της συγκαταθέσεως των την τροποποίησιν των συνθηκών του 1815. "Αλλ' αι Δυνάμεις αύται ήθελον συμφωνήσαι περ' της ένώσεως, Επί όροις ου; ή κυβέρνησις δεν ήτο ύποχρεως ν' αποδεχθή. Πρώτον σφάλμα της κυβερνήσεως θεωρεί ότι, γενομένης συμφωνίας, ότι έμελλε να λάβη χώραν πραγματική ένωσις μετά της Ελλάδος, ή κυβέρνησις, έπεισε τον βασιλέα της Ελλάδος να μεταβή εις την Ελλάδα και τοινοτοτρόπως να εκτεβή πειν ή γέννη ή ένωσις. (Λαυάρδος, "Οχι). Ο αξιότιμος κύριος, ωμίλησεν ήδη και ή κραυγή "όχι" δεν είναι ακατήσις άλλ' όλος διάλου άπρεπής. Ο άγορευών παρατήρησεν ότι σ' επί των Οικονομικών πόργος εκράτει ση-

ΙΑΚΟΒΟΣ ΔΗΜΟΪΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

μειώσεις, και αν ο αξιότιμος ούτος κύριος ήθελε δώσει εις αυτον υψει, δεν αμφισβόλλεν ότι ο υπουργός ήθελε λάβει την ανανγκαιαν απάντην. Η καλή πολιτική της κυβερνήσεως ήτο προφανής και εκ της γενουμένης ενώσεως. Είπον εις τους Ιονίους και εις το Έλληνικόν Έθνος ότι επρόκειτο να γεινη πραγματική μεταξύ αυτών ένωσις, αλλ' οιδεις λογοι έγινετο περι αυτων. Δέν ειχον πληροφορηθη ότι ή ένωσις θα ήτο τοιαυτη ώστε αμφότεροι να την θεωρούν ουχι ως πλεονέκτημα, αλλ' ως άισχος (ακούσατε, ακούσατε). Η κυβερνήσις ηναγκάσθη να άρχιση διαπραγματεύσεις μετα της Αιστρίας και των άλλων ευρωπαϊκών Δυνάμεων, και συνήψε συμφωνίας καθ' οι μόνον οι Ιονιοι νήσοι ήδυναιτο να ενωθώσι μετα της Ελλάδος. Πρώτος ό ος των συμπεριλαμβανένων ήτο ή καταδράσις των φρουριών. Επέθυμει ο άγορευών να τω δειξή η κυβερνήσις μίαν συνθήκην, η όρον, οισεδήπατε συνθήκης, δι ών ειχε δικαίωμα να καταστρέψη τα φρούρια εκείνα. (ακούσατε, ακούσατε). Δυνάμει της συνθήκης δι της ελάδομεν κατοχήν της προστασίας των Ιονίων νήσων και δυνάμει της οποίας εδικαιούμεθα να κατεχόμεν τα φρούρια, υπεχρεώθημεν να διαθέσωμεν ολίγα χοίματα, τα όποια έπρεπε να λάδωμεν παρά των Ιονίων νήσων προς διατήρησιν των φρουριών. Ηρνεύτο ότι ειχομεν το δικαίωμα να τα καταδράσωμεν. Ητο εντελώς νομιμον να λέγη η Αυστρια « Ημεις δέν θα συγκατατεθώμεν εις την μετά της Ελλάδος ένωσιν των Ιονίων νήσων, αν δέν καταστρεφώσι τα φρούρια » αλλ' όταν ο όρος ούτος έπροτεινετο εις την κυβερνήσιν μας, η μόνη των απάντησις ήτο, « Υπό ταιουτας περιστάσεις η ένωσις των Ιονίων νήσων μετα της Ελλάδος είναι αδύνατος, καθοτι δέν έχομεν δικαίωμα να καταστρέψωμεν ότι οικοδομήσαμεν ; Ο άγορευών το άρνείται. Η δυνάμεθα να διαπαήσωμεν μέγα ποσιν χρημάτων εις την βελτίωσιν και μεταβολήν των φρουριών, αλλ' έν τα καθήκοντα δέν ήδυνάμεθα να τα επαναφέρωμεν εις την αρχικήν των κατάστασιν. Καταστρέφοντες όμως τας βελτιώσεις μας ήθελαμεν καταστήσει τα φρούρια, όχι υποφερτά, αλλ

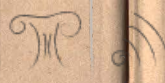
δως άχρηστα. (ακούσατε, ακούσατε). Δέν ειχομεν δικαίωμα να τα καταστρέψωμεν και υπό την έποψιν ταύτην και οι Έλληνες και οι Ιονιοι, ειχον δικαίωμα να παροποιώνται καθ' ήμων. Εκτός τούτου όταν η κυβερνήσις μας έλαμεν λόγον περί της ένώσεως της Ίβερης η του, δέν ειπεν ουτε εις τους Ιονίους, ουτε εις τους Έλληνας ότι έμελλον να λάβουν κατοχήν, εν η όσα ημεις ανεγειράμεν επό πολλά εφέξης ετη και τα όποια εθεσφουμένως σπουδαία δια την ασφάλειαν των Νήσων, πάντα ταύτα έμελλον να καταστρεφώσιν και ότι επρόκειτο να παραδώσωμεν εις αυτους, ουχι μέγιστα στρατιωτικά υποστηρίγματα, αλλά σπουδαιότερα (ακούσατε, ακούσατε). Εκτός τούτου, καθ' όσον άφωρα την ουδετερότητα τί συνέβη ; Η κυβερνήσις μας ειπεν εις τους Ιονίους, ότι έμελλον να ενωθώσι με τους Έλληνας, ειπεν εις τους Έλληνας, ότι έμελλον να αυξήσωσι την επικρατείαν των δια της προσθήκης ταύτης, αλλ' δέν ειπεν εις αυτους, ότι, εν τη διατηρήσσει το κράτος των δέν ειχον το δικαίωμα να στελεθώσιν εκεί εν καν τάγμα πέραν των αναγκαίων δυνάμεων, ετεκα ατηνυνομικών λόγων, ουδ' ειπεν εις τους Ιονίους, ότι, εκτός ολίγων αστυνομικών κλητήρων δέν ήθελον δει χει, φυσικώς, εκείνο εις το όποιον αυτοι μετα μικράν κατοχήν όπτις η ημετέρη, απέβλεπον, εννοώ φρουράν με όλην την αξιοπορείαν και την λαμπρότητα τα όποια παρακολουθών την παρουσίαν της φρουράς ; (ακούσατε, ακούσατε). Αλλ' υπήρχε προς τούτοις και τι άλλο χειρότερον και μάλλον αξιόμιμπον. Ο άγορευών ανέφερε τας εμπορικάς συμφωνίας εφ' οις έγινετο η ένωσις, υπ' όστις υπήρχεν η πρόθεσις του να ενωθώσιν οι Ιονιοι Νήσοι μετα της Ελλάδος, ως μέλλος του Έλληνικού βασιλείου, να υπόλειται εις τους αυτους νόμους, να έχωσι τας αυτάς σχέσεις μετα των ξένων Δυνάμεων, τους αυτους πόθους και τα αυτά συμφέροντα εις το μέλλον. Αλλ' η κυβερνήσις μας δέν έπραξε κανέν από ταύτα. Είπεν εις την Έλληνικην κυβερνήσιν ότι έπρεπε να στερηθη πάσαν εξουσίαν, ως προς τους εμπορικούς και νησιμους και την παραδοχήν ξένων πλοίων εις τους Ιονίους λιμένες. (ακούσατε, ακούσατε).

ΙΑΚΩΒΑΚΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ κυβέρνησις κατεγράσθη τὴν ἔξουσίαν αὐτῆς ὡς πρὸς τὰ φρούρια. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῶν Ἰουίων νόσων, ἐπράξευ, ὅτι ἦτο ἐπικίδυνοι εἰς αὐτὴν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τοὺς ἐμπορικοὺς κανονισμοὺς ἔκαμεν ὅτι ἦτο δυνατὸν διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν μέλλουσαν εὐημερίαν τῶν Ἰουίων Νήτων (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἐπράξευ δὲ ὅλα ταῦτα ἕνευ σιᾶς ἔξουσας καὶ ἔνευ δικαιοσύνης. Πράττουσα δὲ ταῦτα ἐξῆπάτησε συγχρόνως καὶ τοὺς Ἑλλήνας, καὶ τοὺς Ἰουίους. Συνέπεια δὲ τούτων εἶναι ὅτι παραδίδει εὐδαίμονα νατοχὴν τοῦ Βρετάννου Στέμματος εἰς μικρὸν μέλλον οὐραγίας καὶ ἐπαναστάσεως (ἀκούσατε, ἀκούσατε).

ΓΑΛΛΩΝ (Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν): Φοβοῦμαι μήπως δὲν εἶναι οὔτε ὠφίλιμον, οὔτε εὐπρεπὲς διὰ τὸ Κοινοβούλιον, νὰ παρατείνηται ἡ συζήτησις μετὰ τὸν τρόπον τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν μέχρι τούδε, τούτεστι διὰ τῶν ἀγορευμάτων ἀξιότιμων μελῶν, οἱ ὅποιοι ἐρχόμενοι εἰς τὸ Κοινοβούλιον περὶ τὸ ἐσπέραι, ἦσαν ἀπόντες, κατὰ τὰς ἄλλας ὥρας καὶ οἱ ὅποιοι ἀπαντῶσιν εἰς λόγους, τοὺς ὁποίους δὲν ἤκουσαν καὶ προεῖναι ἐπιχειρήματα τὰ ἑποῖα ὡς μὴ ἔχοντά τὸν τόπον τῶν, δὲν ἤθελον μεταχειρισθῆ ἂν καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀντὶ νὰ ἦναι ἐντὸς τοῦ τόπου τῶν, ἐκάθηντο εἰς τὰς ἐδρασίων, ἐν πικρῶ τῶ ἀγορεύσεων τῶν ὑπεθίνων λειτουργῶν τοῦ Στέμματος. Χοίρω πάντοτε ὁσάκις ἀκούω τὴν ἀξιότιμον προαγορεύσαντα, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι ἡ Βουλὴ ἤθελε στερισθῆ μέγα μέρος τοῦ ἀπείρου πλεονεκτήματος τῆς ἀγράσεως τοῦ λόγου του, ἂν τὸ ἀξιότιμον τοῦτο μέλος ἦτο παρὸν, ὅτε ὁ ἐντιμὸς φίλος μου ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν (Λ. Ἰνχαρδ) καὶ ὑφυπουργὸς τῶν ἀποικιῶν ἀπήντησεν εἰς τὸ Κοινοβούλιον (addressed the House). Παραδέχμαι, ὅτι καὶ ἐγὼ εὐρίσκω τὸν τρόπον τινὰ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν (γέλως). Δὲν ἐγγόμαι δμως ὡς ἐθελούσης νὰ δώω πληροφορίας εἰς τὸ Κοινοβούλιον (but I am not volunteering to instruct the House) ἀλλὰ λαμβάω τὸν λόγον ἀπλῶς ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως τῆς βασιλείας (I am simply rising on the part of the Government) διὰ νὰ ἀπαντήσω εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ

ἀξιότιμου μέλους. Ὁπωσδήποτε εἶχον τὸ πλεονέκτημα ν' ἀκούσω τὴν ἀξιόλογον ἀγορεύσειν τοῦ ἀξιότιμου φίλου μου ὑφυπουργοῦ τῶν ἀποικιῶν, καὶ ὅθελον νὰ εἶπω, ὅτι καθόσον ἐθυμοῦμαι τὸ περιεχόμενον τῆς ἀγορεύσεως ταύτης, ἐπεθύμουν νὰ ἀναλάβω τὴν εὐθύνην αὐτῆς, ὡς ἀρρενωποῦ, δικαίας, ἀμερολήπιον καὶ φιλελευθέρου ἐκθέσεως τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς, ὡς πρὸς τὰς Ἰουίους Νήσους καὶ ἀνταξίας τοῦ ἀξιότιμου φίλου μου, ἐμουτοῦ καὶ τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἀντιπροσώπευει ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ὁ ἀξιότιμος πολιτευόμενος φίλος μου φαίνεται φρονῶν, ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἀσυνέπεια εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ ἀξιότιμου φίλου μου. Ὁ ἀξιότιμος φίλος μου παρέστησεν, ὅτι ὁ λαὸς τῶν Ἰουίων Νήτων ἀπύλωνε μέγιστα εὐεργετήματα ὑπὸ τὴν Βρετανικὴν διαίτησιν καὶ ἐν τούτοις εἶχε κυριευθῆ ὑπὸ ἀκάθικτον ἐπιθυμίαν, ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσεως. Τὸ γεγονός τούτο φαίνεται παράδοξον καὶ ἀσυνεπὲς εἰς τὴν ἀξιότιμου φίλου μου. Ἐγὼ δὲ ταυναντίον ἐχολίζομαι, ὅτι εἰς τὴν ἀγορεύσειν του δὲν ὑπάρχει οὔτε παράδοξον οὔτε ἀσυνεπεία. Διότι ἐπὶ τίλους τὰ ἴδικα πλεονεκτήματα δὲν ἀπαρτίθουν τὸ σύνολον τοῦ βίου ἐνὸς λαοῦ. Ὑπάρχει τι ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐν τῷ πνεύματι, ἐν ταῖς παραδόσει καὶ τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πάντοτε ὑπεστήμεια, ὅτι οἱ Ἰούιοι τοὺς ὁποίους ἄλλοτε ἐστρεφίζομεν νὰ μεμφώμεθα διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὑπὲρ τῆς τῶν ὁμοφύλων τῶν ἐνώσεως, οἱ Ἰούιοι οὗτοι, λέγω, ἤθελον εἶσθαι οἱ τοπεινότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἂν δὲν ἐπόθουν νὰ συμμερισθῶν τὸς πολιτικῶν, καὶ ἐθνικῶν πόλους τῶν ἀδελφῶν τῶν. Δὲν ὑπάρχει ἀμβολία ὅτι οἱ φαῦλοι ἐκ τῶν Ἰουίων, ἐκ ἀπληροῦντος τὸ ἐξωμένον τοῦτο αἰσθημα τῆς τιμίας καὶ ἀγαθῆς μερίδος τοῦ Ἰουικῆ λαοῦ, ἀλλὰ πλεονεξίας ὅλας τὰς τάξεις, ὅλα τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ὅλας τὰς βαθμίδας τοῦ λαοῦ, δὲν ἠδυνάθησαν νὰ εὐρω ἄλλην διαφορὰν μετὰ τοῦ λαοῦ, ἐπὶ μόνον ὅτι πάντες μὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσιν, ἀλλ' οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολίται οἱ σθάνονται ἀπλῶς, ἐν ᾧ οἱ φαῦλοι τὴν κληρονομίαν (ἀκούσατε, ἀκούσατε).

ΙΑΚΩΒΟΣ (Ἑλληνοφίλος): Ἐν τῷ ἑλληνικῷ λαῷ, ἀλλ' οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολίται οἱ σθάνονται ἀπλῶς, ἐν ᾧ οἱ φαῦλοι τὴν κληρονομίαν (ἀκούσατε, ἀκούσατε).

Η πολιτική τῆς Κυβερνήσεως τῆς βασιλείας ἐπὶ τοῦ Ἰονίου ζητήματος πρὸ πολλοῦ ἐτέθη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ τόπου. Ὅτε δὲ ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὴν ὀριστικὴν περὶ τοῦτου ἀπόφασιν ἔκαμε γνωστὸν καὶ εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Ὑπῆρξεν εἰς τινὰς ἢ διαθέσεις νὰ παραπονεθῶσιν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις οὕτη ἔμελλε νὰ διαπραγματευθῆ ἢ ἐν σκότει καὶ παραβύθῳ καὶ ὅτι ἡ Ἀγγλία ἔμελλε νὰ στερηθῆ τῆς προστασίας.

Τὰ πράγματα ὅμως ἀναίρουν τὸν ἰσχυρισμὸν τούτου. Καθ' ὄλην τὴν προηγουμένην Σύνοδον ἡ προθεσις τῆς Κυβερνήσεως ἦτο φανερά ὡς ἡ ἡμέρα. Ἐὰν οἱ ἀξιότιμοι κύριοι ἦσαν ἐναντίοι τῆς παραχώρησεως, διατί νὰ μὴ ἀναφερθῶσι πρὸς τὸ Στέμμα, ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Δὲν ἐγένετο παράκαιρος ὑποσχέσις διὰ νὰ ἐξαναγκασθῆ τὸ Στέμμα (ὦ, ὦ) ἀφοῦ πολὺ ὕστερον ἦτο εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Κοινοβουλίου νὰ νὰ ἐπαμβῆ καὶ ἐμποδίσῃ τὰς ἐνεργείας τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Διατί δὲν προεκαλέσατε εἰλικρινῶς βραδυτέρον τὴν γνώμην τοῦ Κοινοβουλίου. Εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι οἱ ἀξιότιμοι ἀντιπολιτευόμενοι δὲ εἶχαν τὴν αὐτὴν γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὑπάρχει ἕξοχον διακεκριμένον πρόσωπον τῆς ἀντιπολιτεύσεως, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεννοήθην ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ὅστις ὄφειλε νὰ ἦναι ὄργανον τῶν ἀξιωτιμῶν μελῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἐὰν ἦτο ἐναντίος εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐνωσάς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἀποικιῶν ἐν τῇ Κυβερνήσει τοῦ λόρδου Δέρβυ. Διατί αὐτὸς δὲν εἶναι εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ἐσπέρας τούτου; Διατί ἀφίει εἰς τὸν ἀξιότιμον Κ. Φιζζιέρολδ καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Δημοτικῶν Ἔργων ἐν τῇ Κυβερνήσει τοῦ λόρδου Δέρβυ νὰ διεκδικῶσι τὸν τίτλον τοῦ ἐπτανησιακοῦ λαοῦ νὰ μὴν ὑπὸ τὸ βρεττανικὸν Στέμμα; Ὁ Κ. Λύττων οὐδέποτε ἤνυκε πρὸς ὁτόμα του διὰ νὰ ἀντείκῃ κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν Ἰονίων Νήσων.

Καὶ ἐν τούτοις αὐτὸ εἶναι τὸ καταλλήλοτερον πρόσωπον τὸ ὅτι οὐκ εἶχεν ἐναντίον γνώμην, θὰ ἦτο εἰς τὴν ἔδραν τοῦ ἐσπέρας ταύτης διὰ νὰ κατηγορήσῃ τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ καθόσον γνωρίζω τὸν ὑψηλὸν χαρακτήρα καὶ

τὰ αἰσθητάματα τοῦ ἀνδρὸς, ἂν εἶχε διάφορον γνώμην θὰ ἦτο εἰς τὴν ἔδραν τοῦ. Ὁ ἀξιότιμος κύριος δὲν ἠθέλησε νὰ βῆ ἐπὶ τὸ ζήτημα τούτου, οὔτε τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἔκαμεν ἐνστάσεις εἰς τινὰ καθήκαστα τῶν πράξεών μας. Λέγει ὅτι συνήψαμεν συμφωνίας ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ ἐνωθῆ ἡ Ἐπτάνησος πραγματικῶς μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι παρεχωρήσαμεν ὄρους τοὺς ὁποίους δὲν εἶχομεν τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐκπληρώσωμεν. Αναμφιδόλως καὶ εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ὅλας τὰς διαπραγματεύσεις εἶναι δύσκολον νὰ γείνη εὐχρηστὸς συμβιβασμὸς περὶ ὧν τῶν λεπτομερειῶν. Ὑπῆρχον πολλὰ μέρη τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ συμβουλευθῶμεν, ἐνῶ ἡμεῖς εἴμεθα εἰς πολὺ διαφορετικὴν θέσιν. Ἐπρεπε νὰ συμβουλευθῶμεν πρῶτον τὸν λαὸν τῶν Ἰονίων Νήσων, μετὰ ταῦτα τὸ ἑλληνικὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον τότε δὲν εἶχεν ὁμαλήν καὶ ὀργανισμένην Κυβέρνησιν. Ἐπρεπε νὰ συνεννοηθῶμεν (to deal with) μετὰ τὸ π. ὅσωπον τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ γείνη βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, ἔπρεπε νὰ συνεννοηθῶμεν μετὰ τῶν διαφόρων ἄλλων δυνάμεων αἱ ὅποια ἦσαν συμβαλλόμενα μέρη εἰς τὴν Συνθήκην τῆς προστασίας αἱ ὅποια καὶ πολὺ διαφόρους σκοποὺς εἶχον καὶ πολὺ διάφορον θέσιν. Ἦδυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν ἄλλως εἰμὴ προσκαλοῦντες τὴν προσοχὴν μας ἐπὶ τοῦ κυρίου ζητήματος, ἂν ὑπῆρχεν ἢ μὴ, ἡ ἐπιθυμία τῶν Ἰονίων νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῆς Ἑλλάδος; δὲν ἠθέληεν εἶναι καὶ ἀγενὲς καὶ κοῦφον, ἂν ἀφοῦ ἐπληροφρήθημεν περὶ τῆς πραγματικότητος τοῦ πόθου τῶν Ἰονίων, ἢ νούμεθα νὰ πραγματοποιήσωμεν τὸν πόθον τούτου διὰ λόγους ἐπουσιώδεις; (ἀκούσατε). Δὲν παραδέχομαι ὅμως, ὅτι ἀπετύχαμεν εἰς τὰ καθήκαστα καὶ ὅτι ἐπιβῆ τις (ἐξ ἡμῶν) νὰ ἐνεργήσῃ ἐνεκα προσδοκιῶν αἰδοῦσαι ἰδεαίτησιν ἀπατηλαί. Ὁ ἀξιότιμος κύριος βεβαιεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς πρὸς τοὺς Ἰοῖους, περὶ τῆς πραγματικῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνώσεως. Ἄλλ' ἡ ὑπόσχεσις αὕτη δὲν πρόκειται ἐντός ὁρίου νὰ ἐκπληρωθῆ; Δύναται καὶ νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι ἐπειδὴ οἱ Κορφοὶ ἐξουδετέρωσαν ἢ ἐνωσιν τῶν Ἰονίων μετὰ τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι πραγματικὴ; Δύνασθε νὰ μᾶς

ΙΑΚΩΒΑΝΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ Ἀθηνῶν

είπητε ότι η εξουδετέρωσις των Κορφών είναι κακή συμφωνία, άλλ' η κυβέρνησις κατάρθρωτε να επιτύχη την συμπλήρωσιν των συμφωνιών τούτων άνευ της εξουδετέρωσιν των Κορφών, ο αξιότιμος κύριος ήθελεν είσθαι επίσης εύγλωτος, επιδεινώνων πόσον ήτο επικίνδυνον να παραχωρώμεν εις την Ελλάδα νήσους τόσον πολύ απέχουσας από τό εδαφός της και ών ή μία απέχει δύο μόνον μίλια από τό Οθωμανικόν κράτος, κατειμένη φρουρίον εκανόν να τηρήση ύπερ τας 20,000 ανδρών. Καθ' όσον δ' αφορά την κατασκαφήν των φρουρίων τούτων όφελω, να ήμολογήσω ότι αν ή Αυστριακή Κυβέρνησις περιώριζε την απαιτήσιν την εις την κατασκαφήν του νέου φρουρίου, (Fort Neuf) εύλόγω, έπρεπε να προσδοκώ τις, ότι ήθέλομεν συμβουλευθή αποτελεσματικώς τα αισθήματα των Κερκυραίων και ότι ούδεν των ισχυρών εκεινων αιτισημάτων τα όποια εξηγήθησαν επί της υποθέσεως ταύτης, ουδέν ήθελεν έρεισθίη. Δέν θέλω να είπω ότι ή Αυστρία ήδίκησε και προσέβαλε τους Κερκυραίους, άλλ' ότι ούτοι είναι ιδίως αφιερωμένοι εις τα φρούρια εκεινα. Τα φρούρια συνδέονται με τα παραδίσταί των τους υπεθυμίζουν τους χρόνους του οθωμανικού ζυγού και θέλει είναι λίαν λυπηρόν εις τον λαόν των Ιονίων Νήσων να βλέπη κατασκαπτόμενα τα φρούρια εκεινα με την ύπόνομον, με τον πέλεκον με την σκαπάνην. Άλλ' άρά γε ήθελεν είναι δικαιολογημένη ή Κυβέρνησις αν μετεχειρίζετο τον όρον της καταδράφισσεως, ώ εύλόγου του να ανακαλέση την συναίνεσις της Μ. Βρετανίας εκ των θεμελιδών βασίσεων της διαπραγματεύσεως και τοιουτοτρόπως να ματαιώση τον μέγαν πόθον των Ιονίων, ύπερ της μετά των αδελφών των ενώσεως; Προδήλως τό κύριον καθήκον ήμών ήτο να ενεργήσωμεν καλή τή πίστει όπως φέρωμεν εις πέρας ό,τι εθεωρούσαμεν ως πόθον του λαού, καθ' όσον ενυμνωθήτε προς τα γενικά συμφέροντα της ευρωπαϊκής πολιτικής, και να θυσιάσωμεν όλα τα δευτερεύοντα συμφέροντα προς επίτευ-

ξιν του σκοπού τούτου. (ακούσατε). Αν και όφελω να ήμολογήσω ότι βλέπω μεθ' ύπονοίας και τινας απεχθειάς την Αυστριακήν πολιτικήν προς τους Χριστιανούς της Ανατολής, πολιτικήν ή όποις, φρονώ ουδέποτε ύπήξεν αδελφική, γενναία, ή αξία εμπιστοσύνης (ακούσατε, ακούσατε), πιστεύω ότι εις την ιδιαίτεραν ταύτην περίπτωσην δέν είχε την πρόθεσιν να βλάβη, ή να τραυματίση τα αληθή πολιτικά συμφέροντα των Ιονίων. Δέν συμφέρει ούτε εις τους Έπτανήσους ούτε εις τους Έλληνας να κυμείωνται από τα άπαιτλά θελγητά των μεγάλων φρουρίων ρίπως παρακινηθώσιν, ή παραφερθώσιν άκείως εις την πολιτικήν παλαίστραν και έπειθώσιν να έπιχειρήσωσιν άώρως δια βεβαιασμένων και πρηνών φύσιν άγώνων, ό,τι πιθανόν δυνατόν να ήναι εν ταίς βουλαίς της θείας Προνοίας, ή μέλλουσα τύχη της φυλής των.

Αν εις των ειδικώνως αφιερωμένων εις τους Έλληνας, ήμολογή την σπουδαίαν επιθυμίαν, να πεισώσιν αποφασιστικώς και τούτο απαιτεί απόφασιν να εγκαταλείπωσι πάν όνειροπόλμα κατακτήσεως και πάντα πειρασμον επιθέσεως, και επιδοθώσιν εις την επιδίωξιν της εισηκικής βιομηχανίας, εις την καθιέρωσιν καλών νόμων, εις την καλλιέργειαν της προς άλλήλους ενώσεως, και εις ειρηνικήν ανάπτυξιν των πόρων του έθνους των. Πιστεύω δε ότι εν τη σοβαρά ταύτη κρίσει της ιστορίας των θελοναι, αποβάλλει την ματαιάν φιλοδοξίαν και υπερεφάνειαν ύπερ των στρατιωτικών ιδρυμάτων, τα όποια ήτο τό λάττωμα και τό μέγα δυστύχημα της πεισούσης Κυβερνήσεως, και αι όποια ήθελον έτι μάλλον επιταθή, αν ο λαός ούτος αριθμητικώς τόσον μικρός ήθελεν αρχίσει να εγκαυχάται διά την κατοχήν φρουρίων. (ακούσατε, ακούσατε). Υτάχει και άλλος ισχυρισμός μάλλον διακεκριμένος έπιτεθείς πρηνά του αξιοτίμου βελου, τό όποιον φρονεί ότι εκπαιτήσαμεν πρώτων μεν τον βεβα της Ελλάδος, και με ά ταυτα την Βουλήν της Έπτανήσων άναθροοντες την άνακοίνωσιν των σπουδαίων τούτων όρων μέχρις ού άμφοτερα, τα μέρη (και ο Βασιλεύς και ή

ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΕΛΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Βουλῆ) υπέκυψαν ἀποτελεσματικῶς εἰς αὐτοὺς (ἀκούσατε ἀκούσατε).

Ἡ παρά τῆς Ἰονίου Βουλῆς παραδοχὴ τῆς ἐνώσεως, χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον. Ὁ Βασιλεὺς εἶπε ἐκτεθῆ τελειωτικῶς ἀναχωρῶν τὴν ἀναχωρήσειν του καὶ ἔφθασεν τὸν Νοέμβριον. Ἡ συνθήκη ἐγένετο τὸν Αὐγούστου, καὶ κατὰ τὴν μῆνα τοῦτον ὁ Βασιλεὺς ἦτο ἐντελῶς ἐν γνώσει τῶν ὄρων αὐτῆς **the king was perfectly aware of its conditions**. Οἱ ὄροι ἐκοινοποιήθησαν εἰς Κοπεγχάγην παρά τῆς Βρετανικῆς Κυβερνήσεως τὸν Ἰούλιον καὶ μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου ἔγγραφα γεγραμμένα ἐκ Κοπεγχάγης περιεῖχον λεπτομερεῖς συνδιαλέξεις τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ἀγγλίας, μετὰ τῆς Δανικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν δύο τούτων ἀντικειμένων. (These conditions were communicated to Copenhagen from British Governement in the month of uly, and as early as the 10th of August despatches written from Copenhagen recited in detail conversation of the British Minister with the Dutch Governement on these two subjects). Ταῦτα δὲ συνέβησαν πρὸ τῆς προπαρασκευῆς τῆς τελειωτικῆς συνθήκης, πρὶν πωσαλεθῆ ἢ Βουλῆ τῶν Ἰονίων καὶ ἐκτεθῆ διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐνώσεως, καὶ πρὶν καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐκτεθῆ ἀναχωρῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. (This was before the preparation of the final-treaty before the Ionian Assembly was invited to commit itself by an acceptance of the union, and long before the King committed himself by setting out for Corfu). Καθ' ὅσον δ' ἀναφέρει τὴν ἀτμοπλοικὴν ἐταιρίαν τοῦ Λεῦδ, φρονῶ ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐζητήθη ἀπονομή διημερικῆς παραχωρήσεως ἐγγρομένης τὴν διαπαντός ἀπολαύσειν τῶν προνομίων τῆς ἐταιρίας ταύτης. Τιοῦτος ὁρος φρονῶ ἤθελεν εἶναι λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἤθελεν ἀπομακρύνεται καθ' ἑαυτὴν ὁμοιωδῶς ἀπὸ τῆς ἐρχῆς τῆς δικαιοσύνης. Οἱ ὄροι τῆς συνθήκης, ὅπως σήμερον εἶναι, παρατείνονται ὡς πληροφοροῦμαι, τὰ προνόμια τῆς ἐταιρίας ἐπὶ

15 ἔτη, μετὰ τὴν λήξιν τῶν ὁποίων ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ διαπραγματευθῆ περὶ τῆς ἐν γένει συμβάσεως, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς ὄρους τῆς ἀνωτέρω τούτης, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑποχρεοῦται νὰ διαπραγματευθῆ περὶ τῆς ἐν γένει συμβάσεως, θὰ ἦνοι ἐλευθέρᾳ ὡς τὰν ἄλλο ἀνεξάρτητον κράτος. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Βασιλίσσης παρεδέχθη τὴν δήλωσιν τῆς θελήσεως τῆς Ἰονικῆς Βουλῆς ὡς τοῦ μόνου ἀρμοδίου ὀργάνου τοῦ λαοῦ εἰς τὰς κρίσεις.

Ἡ κυβερνήσις τῆς Βασιλίσσης δὲν ποτεκαλεσε, καὶ νομίζω ὅτι οὐδέποτε διὰ τῶν πράξεων τῆς συνέτρεξε τὸ προσφιλεῖς νεώτερον δόγμα τῆς καθολικῆς ψήφοφορίας, οὐδ' ἀνεγνώρισε τὸ κύρος του, φρονῶ ὅτι δικαίως δύναμαι νὰ ἐπιταλεσθῶ τὴν γνώμην τοῦ ἀξιότιμου μέλους, ἀν' ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὴν περιπλοκὴν τῶν πραγμάτων, τὴν διαφορὰν τῶν προσώπων καὶ τῶν συμφερόντων, μεθ' ὧν ἐπίβλεπτο νὰ ἐνεργήσωμεν ἠδύνατο νὰ ὑποδείξῃ ἄλλην περίου μάλλον λογικὴν καθ' ἑαυτὴν, μάλλον σύμφωνον πρὸς τὸ δίκαιον τῶν ἑθνῶν, καὶ μάλλον πιθανὴν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοπομένου, ἀπὸ τὴν πορείαν ἣν ἡμεῖς ἠελομεθίσαμεν (ἀκούσατε, ἀκούσατε).

Ὁ Α. ΜΑΝΝΕΡΣ. Εἶπεν ὅτι ὁ ἀξιότιμος Κύριος ἤρξατο τοῦ λόγου τοῦ ἐπιπίπτου σφοδρῶς κατὰ τοῦ ἐπιτιμοῦ φίλου του, διὰ τὴν ἀδιακρισίαν ἣν ἔδειξε λαμβάνων τὸν λόγον ἢ ἀγορεύουσα ἐπὶ συζητήσεως καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας δὲν ἦτο παρών, ἀλλὰ πρὶν ἢ ποθεθῆ πρὸς τὸν ἀξιότιμον Κύριον προέδρα ὅτι καὶ αὐτὸς εἶχε γίνεαι ἐνοχος τοῦ αὐτοῦ ἀδικήματος. Ἀκούων τις τὸν ἀξιότιμον προαγορεύσαντά ἤθελεν ὑποδέξει, ὅτι ἡ συζήτησις πρὸς ἤλθεν ἐκ τοῦ ἀξιότιμου φίλου τῶν, ἢ ἐξ αὐτοῦ καὶ ὅτι ἤλθεν νὰ προκαλέσῃ μεγάλην συζήτησιν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τῆς παραχωρήσεως τῶν Ἰονίων Νήσων. Τούναντίον ἡ συζήτησις ἠεθῆ παρ' ἐμῶν οἱ ὁποῖοι μὴ ὁμοιωδῶντες πρὸς αὐτοὺς δὲν ἀντίπαν **inlimate** κατὰ τῆς παραχωρήσεως τῶν Ἰονίων Νήσων, ἀλλ' ὡς ὁ ἀξιότιμος Κ. Τρεγόρδς, εἶναι ἐκ τῶν μάλλον θερμῶν καὶ ἀποφασιστικῶν ὑποστηρικτῶν τῆς τρελλῆς ταύτης πολιτικῆς. Ὁ ἀξιότιμος προαγορεύσας ἐμέφθη τὴν βουλὴν διότι δὲν κατη-

γώρησεν ἐν καιρῷ τῷ θέοντι τὴν πολιτικὴν τῆς κυβερνήσεως λέγων, ὅτι κανὲν βῆμα τῆς κυβερνήσεως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσῃ τὸ Κοινοβούλιον νὰ ἐκφέρει ἐπιτήμω; τὴν γνώμην του. Μήπως θέλει νὰ εἶπῃ ὁ ἀξιότιμος Κύριος ὅτι ἡ Κυβερνήσις τῆς Βασιλείας δὲν ἀνήγγιλεν εἰς τὴν Εὐρώπην ὅτι ἦσαν ἐκκρεμῆς διαπραγματεύσεις διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἑπτανήσου, πρὶν ἢ συνέλθῃ τὸ Κοινοβούλιον; Μήπως θέλει νὰ εἶπῃ πρὸς τὸν ὀρθὸν ἄρχοντα ἡγήθη εἰς τὸ κοινοβούλιον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς παραχώρησεως τῶν νήσων, αἱ ὁποῖαι περιήλθον ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ στέμματος κυρίου; δυνάμει συνθήκης; (Ἀκούσατε, ἀκούσατε). Εἰς ποῖα; πρὸς τὰς εὐρεσκάντο ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐν αὐτῇ τῇ πολιτικῇ τῆς παραχώρησεως; Καὶ ἐν τίνι δικαίωμάτι ὁ ἀξιότιμος Κύριος ἠδύνατο νὰ τοὺς μεμφθῇ διότι δὲν ἔφερον πρότασιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου; Ἐὰν ὁ ἀξιότιμος Κύριος ἐκάθητο εἰς τὴν θέσιν του ἤθελε μάθει ὅτι ἡ συζητήσις ἡ ἐγερθεῖσα τὴν ἐσπέραν ταύτην προήλθεν ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον κ. Γρέγορον πολεμοῦντα τὴν πορείαν καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν μετὰ ταῦτα ἐπραγματοποιήθη ἡ παραχώρησις. Μὲ ὅλην δὲ τὴν ἐνάρετον ἀγανάκτησιν τὴν ὁποῖαν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἔδειξε πρὸς τὸν φίλον του ἀπήγγειλε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ἐπιχειρήματα καὶ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα οὕτως ἐπρότεινε. Δὲν ἀπήντησε καθόλου εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ ἀξιότιμου φίλου του, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ καταδικάσῃ τὰ φρούρια, ἂν καὶ ἐβεβαίωσε πραγματικῶς, ὅτι ἦτο κακὴ πολιτικὴ ἐκ μέρους τῶν Ἰονίων νὰ ἐπιζητῶσι τὴν διατήρησίν των, ὅτι ὅμως ὁ ἀξιότιμος Κύριος ἠμυροβήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἦτο τὸ δικαίωμα τῆς Κυβερνήσεως νὰ καταδικάσῃ τὰ φρούρια ἐκεῖνα. Ἄλλως δὲν ἦδεν ἐκφέρει γνώμην ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι ἐξακολουθῶν νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν ἢν καὶ πρότερον γνώμην περὶ τῆς παραχώρησεως τῆς Ἑπτανήσου, δὲν ἤθελεν ν' ἀνμυροβήσῃ εἰς δευτερεύοντα ζητήματα. Ἄλλ' ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς δὲν ἀπήντησε εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀξιότιμου φίλου του.

Ὡς πρὸς τοὺς λόγους τούτους τῆς πολιτικῆς, ἔπρεπε νὰ παραδεχθῶμεν τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἰουίους, ὡς τοὺς καλλιερέους δικαστάς. Ἐὰν, ὡς εἶπῃ ὁ ἀξιότιμος Κύριος, οἱ Ἕλληνες ἦσαν καταλλήλοι νὰ διαδίδωσι τὸ ὄνομα καὶ τὴν φήμην τῶν προγόνων των εἰς ἐπιγεγενημένους πολὺν μακροχρόνιους, διὰ τὴν νὰ μὴ τῶν ἐμπιστευθῶμεν ν' ἀποφασίσωσιν αὐτοὶ περὶ τῶν ζητημάτων τούτων; Ὁμολογῶ δὲ ὅτι εὐφράνθη πολὺ βλέπων, ὅτι ὁ ἀξιότιμος φίλος του, ὁ μεμφθεὶς αὐτὸν διότι δὲν ἦτο παρὼν καθ' ὅλην τὴν συζήτησιν, εἰς ἕνα τῶν μάλλον εὐγλωττῶν λόγων του, ἐμακροχρόνησε περὶ τῆς ἐνάρετου ἀποφάσεως τοῦ Ἰονικοῦ λαοῦ τοῦ ν' ἀνακτήσῃ τὸν τῶνδεσμόν του μετὰ τῶν ἐνδόξων Ἑλλήνων προγόνων του (γέλως). Τῷ ὅτι ὁ ἀξιότιμος Κύριος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἦναι εἰς τὸ Κοινοβούλιον ὅτε ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν προσεπάθει νὰ διαφωτίσῃ αὐτὸν περὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ζητήματος, φροντίσας νὰ εἶπῃ εἰς τὴν βουλὴν ὅτι οἱ νεώτεροι Ἰουίοι δὲν ἦσαν ἰσότητος ἄλλο παρὰ Βενετοί (γέλως).

Ὁ Κ. ΛΑΥΡΑΡ. Ἐξήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν ἐγγενη ἄρχοντα, εἶπεν ὅτι ἐνόησε ὅτι, τινὲς τῶν ἀρχηγῶν καὶ ἀρκητῶν μέρους τοῦ λαοῦ τῶν Κορφῶν ἦσαν τοιοῦτοι.

ΔΟΡΔΟΣ ΜΑΝΝΕΡΣ. Ἄν ἀφαιρέσωμεν τοὺς Κορφῶς ἀπὸ τὰς Ἰουίους Νήσους ἀφαιρούμεν τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ ἀντικειμένου τῆς παραχρηστικῆς συζητήσεως; (ἀκούσατε, γέλως). Πράξας ὅτι ὁ ἀξιότιμος φίλος του δὲν ἔλαμψε, δηλ. ἀρροασθεὶς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς συζητήσεως ἐφθάσεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ παραχώρησις τῶν Ἰονίων Νήσων ἦτο μεγάλη τρέλλα, τρέλλα γενομένη μετὰ τὸν πλέον δυσάρεστον τρόπον, μετὰ τὸν πλέον πονηρὸν καὶ ἀδυσχερῆστον τρόπον, μετὰ τὸν πλέον πονηρὸν καὶ ἀδυσχερῆστον τρόπον (ἀκούσατε, ἀκούσατε). Ἐκοῦσαν παρὰ τοῦ ἀξιότιμου Κυρίου Γρέγορου τὰ παράπονα καὶ τὰ αἰσθημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ τῆς πρὴνγενομένης ὑποθέσεως. Ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Κυρίου Γρέγορου ἐνισχύθη ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς ἀντικειμένου τῆς ἀποφάσεως τερπνῆς τὴν ὁποῖαν ὁ ἀξιότιμος φίλος του δὲν ἤκευσε, γενομένης παρὰ τοῦ βουλευτοῦ ἐκ Δυμωκράτων, μὴ διαφωνήσας πρὸς τὴν πολιτικὴν τῆς

ΙΑΝΝΙΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
 ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ

παραχωρήτως. Είδον επίσης εις όλα τα δημόσια έγγραφα το αίτημα το οποίον ένέπνευ τον βασιλέα των Ελλήνων και τους ύπουργούς του. Άφ' ετέρου τρεις κύριοι εξέφρασαν την έσπεραν ταύτην την ευχαριστήσιν των δια την ένωσιν. Η ευχαριστήσις, ην εξέφρασε ο ύφυπουργός των έξωτερικών, περιεστρέφετο σχεδόν εις αυτό, ότι οι Έπανήσιοι ήσαν δυσχερηστημένοι φιλοτάλαχοι και κακός Βενετικός λαός, όστις ούδεν ήττον, ήτο ευδαίμων υπό την Βρετανικήν προστασίαν, αλλ' ό όποιως ήθελεν έννοήσει, ότι εκάμε λαόν λογαριασμόν παραιτών την προστασίαν. (ακούσατε, γέλωσι). Τοίτο ήτο το μόνον δείγμα του αξιοτίμου φίλου υπέρ της έξουσίας της κυβερνήσεως. Ο έτερος ύφυπουργός ανέφερε διά μακρών έν τή άγορεύσει του περί της ειδαμοίας, της ευχαριστήσεως, της έλευθερίας, περί της ήθικής, ήθικής και κοινωνικής αναπτύξεως, ών απήλασαν αι Ιονίαι κήτοι υπό την Βρετανικήν προστασίαν, και επομένως μόνος ο ύφυπουργός ήδύννατο να εξήγηται καλύτερον την γάραν ην ήθέλητο, παραδίδων αύτας εις κράτος εις το όποιον, ως είπεν, ή έλευθερία ήτο άγνωστος. (ακούσατε, γέλωσι). Επί τέλους δε ήκουσε παρά του ύπουργού των Οικονομικών, Κυρίου Γλάδστονως, κατά την ταπεινήν γνώμην του την απήλασίαν της παραχωρήσεως των Ιονίων Νήσων, διά πυγμαστάτης δημηγορίας, η οποία αναμφίβολως ήθελε έρψει μεγάλως τους έκτότος του Κοινοβουλίου και ό όποιως έφθασεν εις το συμπέρασμα του διά πρακτικώτατης και λίαν ευαισθήτου συμβουλής πρὸς τους Ιονίους, και Έλληνας έν γενεί, εκ της όποιως είναι λίαν άμφίβηλον, αν ήναι πιθανόν να ώφεληθώσι, καθ' όσον γνωρίζομεν εκ των πρηγουμένων των. Πάντων δε τούτων το έξατο γόμενον ήτο ότι ένέγετο μεγάλη τρέλλα και άνοησία διά τρόπον που λίαν δυσάρεστον και εφρόνει ότι, ούτε οι Έλληνες, ούτε οι ένδιαφερόμενοι διά την ευδαιμονίαν και εσημερίαν των Ελλήνων, είχαν λόγον να επαινούν την κυβερνήσιν, διά την παραχώρησιν των Νήσων έν γενεί, καθ' όν τρόπον ένέγετο.

Ο Κ. ΧΙΑΓΕΡΣ είπεν, ότι τα αξιοτίμα μέλη εκ της αντιπολιτεύσεως μη άλογωθήσαντα ώρισμένην διεύθυνσιν επί

του ζητήματος τούτου το παρελθόν έτος, απήλασαν ίτως έν της πορείας τούτης το πλεονέκτημα, ότι δηλ. ήσαν εις θέσιν άφου έλαβε χώραν ή παραχώρησις και τα πάντα έτελείωσαν, να λομβάσωσι οίονδήποτε μέρος ήθελου επί της υποθέσεως. (ακούσατε). Αλλ' αν και κατά την τελευταίαν σύνοδον έν ένέγοντο έπίσκομοι συζητήσεις επί του αντικειμένου τούτου έν τῷ Κοινοβουλίῳ, έν τῇ βουλή τῶν λόρδων, ο διακεκριμένος άρχηγός του συντηρητικού κόμματος εξέφρασεν ώρισμένην γνώμην, ως πρὸς τους όρους της παραχωρήσεως των Ιονίων Νήσων. Ως ειπε δε να είπη ότι εάν τις ήτο αξιόμειπτος ένκα των όρων ένέκων ους απέκρουσεν ο Κ. Μόνιερς, εϋτος ήθελεν είναι αύτος ο λόρδος Δέρβυ. Ομιλούν έν τῷ συζητήσει της 30 Ιουνίου 1863 πρὸ της υπογραφῆς της Συνθήκης και τῶν επέλθον οι όροι ους έρέμφθη τόσον πολὺ το αξιοτίμον μέλος, εφρόνει ότι ο λόρδος Δέρβυ ιστορικῶς ήτο το πρώτον πρόσωπον το όποιον είκαμε μνείαν της έξουδετερώσεως των Ιονίων Νήσων, ως ουσης οδωίδου. Όρου πρὸς έκτέλεσιν της προτεινομένης παραχωρήσεως. Τῷτι ως πρὸς την άναχώρησιν του άγγλικου στρατού και την αντικατάστασιν αϋτου δι' έλληνικόν, είπε κατά την περίστασιν έκείνην ο ευγενής λόρδος. Εδχομαι εις τας Ιονίους Νήσους ν' απολαύσων χαράν εκ της μεταβολῆς. Ο λόρδος Δέρβυ υπέβαλε την κατεδάφσιν των φρουρίων, ως όρου άναγκατον πρὸς πραγματοποίησιν της παραχωρήσεως. Ο ευγενής λόρδος είπε. «Υπάρχει αντικείμενον τι περί του όποιου επεθύμου να έχω πληροφορίας τινας παρά του ευγενούς λόρδου. Υποθέτω ότι όταν παραχωρήσωμεν τας Νήσους, δέν θελομεν παραδώει τα έκτεταμένα φρούρια τα όποια κατεσκευάσαμεν εις Κοφιν, διά τσαύτης διαπάνης. είναι πιθανόν ότι τα έργα ταύτα θελουν κατεδαφισθῆ. (ακούσατε, ακούσατε) διότι είναι πρὸβηλ.ν ότι ο ελληνικός στρατός ο όποιος, μανθάνω, σύγροσετα, τῆς 8,000 ανδρῶν και 4,000 αξιωματικῶν θα έχη πληροφορίαν διὰ τῶν ανδρῶν φρουρήσῃ τα έκτεταμένα έκείνα έργα. ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΘ' ΟΣΟΝ Δ' ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΦΡΟΥΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΟΝ ΜΕΠΩΣ ΕΝΑ ΕΞ ΟΥΤῶΝ ΔΕΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΘῶΣΙ, ΔΙΟΤΙ ΕΙ ΕΛΛΗ-

ΤΑΚΟΝ Τῆς 8,000 ανδρῶν και 4,000 αξιωματικῶν θα έχη πληροφορίαν διὰ τῶν ανδρῶν φρουρήσῃ τα έκτεταμένα έκείνα έργα. ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΘ' ΟΣΟΝ Δ' ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΦΡΟΥΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΜΦΙΒΟΛΟΝ ΜΕΠΩΣ ΕΝΑ ΕΞ ΟΥΤῶΝ ΔΕΝ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΘῶΣΙ, ΔΙΟΤΙ ΕΙ ΕΛΛΗ-

νες συντηρήσει μικρὸν στρατὸν καὶ ἐπομένως, μεγάλα φρου-
ρια εἰς τὰς Ἰουίους Νήσους δὲν ἤθελον χρησιμεύσει, εἰμὴ ὡς
πειρασμὸς εἰς τὰς Ξένας δυνάμεις, διὰ τὰ τὰ καταλάβωσιν.

Ὡς πρὸς τὸ γενικὸν ζήτημα εἶχε πεποιθήσιν ὅτι ὁ τόπος
ἦτο εὐχαριστημένος, ὅτι ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν δαπάνην ἣν
ὑφιστάμεθα καὶ τὰς περιπλοκάς εἰς τὰς ὁποίας παριεπίπτο-
μεν, ἔνεκα τῆς προτάσεως τῶν Νήσων, ἔπρεπε νὰ θεωρή-
σωμεν τὴν πραραχώρησιν ὡς μέγα εὐεργέτημα. Ἐὰν δὲ τὰ
ἀξιότιμα μέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἢ ὁ ἀξιότιμος φίλος
του Κ. Γρέγορου, ἔφερον τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν βουλὴν,
δὲν εἶχεν ἀμφισβολίαν ὅτι αὐτὴ διὰ μεγάλης πλειοψηφίας ἠ-
θελεν ἐκφρασθῆ, ὡς καὶ ὁ τόπος ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τῆς κυ-
βερνήσεως τῆς βασιλείας. (ἀ κ ο ὕ σ α τ ε, ἀ κ ο ὕ σ α τ ε).

Ὁ Κ. Kacile (Cave) εἶπεν ὅτι ὁ κ. Φιτζγέραλδ δὲν ἀν-
τιλέγει οὔτε κατὰ τῆς ἐξουδιερώτεως τῶν Ἰουίων Νήσων, οὔτε
κατὰ τῆς κατεδαφίσεως τῶν φρουρίων. Ἄλλ' ἡ ἀντίρρησις
του, ἦτο ὅτι αἱ ἀποφάσεις περὶ τῶν ὑποθέσεων τούτων, αἱ
γενομέναι προγενέστεροι δὲν ἐκοινοποιήθησαν ταχύτερον εἰς
τοὺς ἐνδιαφερομένους.

Ὁ Κ. ΤΡΙΦΘ. Εἶπεν ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Οἰονομιδῶν ὑπουρ-
γὸς παρεδέχθη τι τὸ ὁποῖον ματαίως προσεπαθεῖ νὰ ἐπιτύχη
κατὰ τὴν προηγουμένην σύνοδον· ὅτι διὰ τῆς κυβερνήσεως ἠθε-
λεν εἶναι ἀξιόμιμπος ἂν ἐξετέλει τὴν παρ' αὐτοῦ γένησιν γωρὴς
νὰ δώτῃ εἰς τὴν βουλὴν εὐλόγον ἀφορμὴν νὰ ἐκθέσῃ γνώμην
ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως. Ἐλυπῆτο ὅτι δὲν ἐκλήθη
ἡ γνώμη τῆς βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ὅτι ἡ
κυβέρνησις ἐστηρίχθη καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ τοῦ προνομίου
τοῦ Στέμματος.

Τότε ἀπέσυραν τὴν πρότασιν κ. τ. λ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΤΕΛΟΣ.

